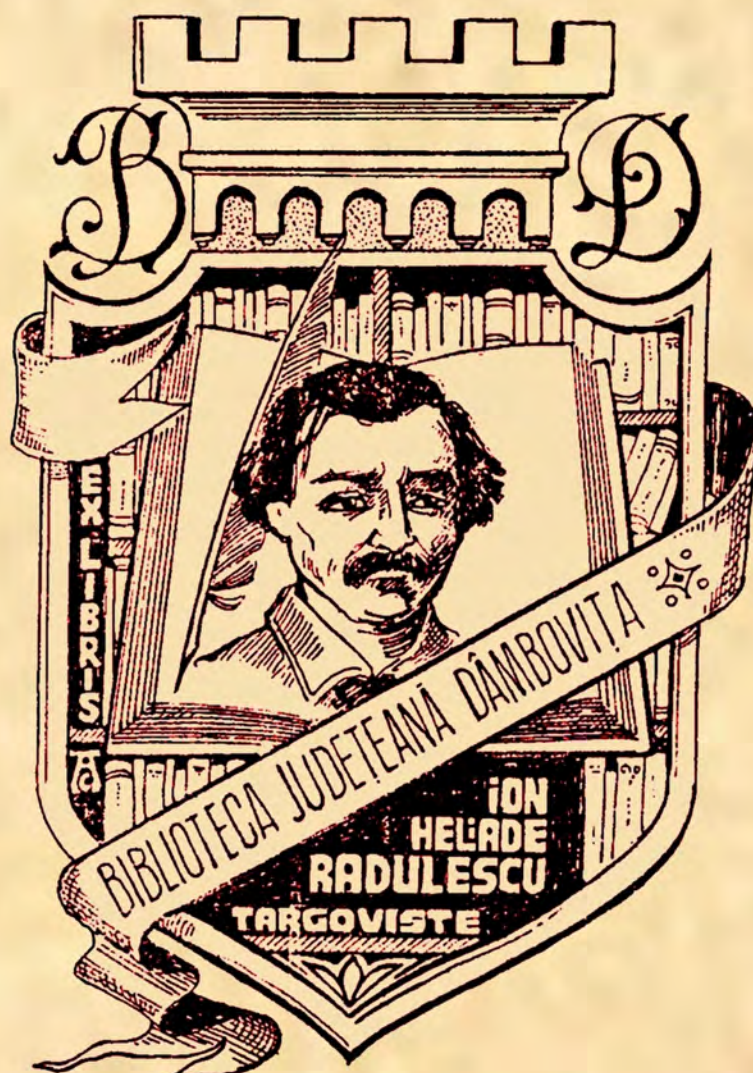

CURIER

Revistă de cultură și bibliologie

Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița
Târgoviște • An XXI – Nr. 1 (41) 2015

Colectivul de redacție

Director fondator:

Conf. univ. dr. Victor Petrescu

Redactor-șef:

Prof. univ. dr. Agnes Erich,
director Biblioteca Județeană „Ion
Heliade Rădulescu” Dâmbovița

Seniori editori:

Prof.univ.dr. Radu Ștefan Vergatti
Dr. Gheorghe Buluță

Redactori:

Dr. Alexandru Ștefănescu
Vlăduț Andreescu
Daniela Iordache

Procesare computerizată:

Ileana Faur
Mariana Briceag

Tehnoredactare:

Ioan Alexandru Muscalu

Redacția și administrația:

Str. Stelea, nr. 2
Târgoviște, Dâmbovița, 130018
Tel. 0245 612 316
Fax 0372 870 442
www.bjdb.ro
office@bjdb.ro

Editura Bibliotheca

Str. Nicolae Radian, bl. KB2/3
Târgoviște, Dâmbovița
Tel./fax 0245 212 241
www.bibliotheca.ro
biblioth@gmail.com

DATE CONTACT SECȚII

- **Director**
Prof. univ. dr. Agnes Erich
eagnes@bjdb.ro
- **Secretariat**
office@bjdb.ro;
biblioteca_județeană_dâmbovița@yahoo.com
tel. 0245 612 316
fax 0372 870 442
- **Secția Împrumut Adulți**
imprumutadultisectie@yahoo.com
tel. 0732 100 453
- **Sala de Lectură**
lecturabjdb@yahoo.com
- **Secția Periodice**
sectiaperiodice@yahoo.com
- **Secția Multimedia-Internet**
sectia_de_arta@yahoo.com
- **Secția Tehnico-Științifică**
sectiatehnica@yahoo.com
- **Secția Colecții Speciale**
colectiispeciale@yahoo.com
- **Compartiment Dezvoltare, evidență,
prelucrarea colecțiilor**
evidentabjdb@yahoo.com
- **Metodic**
vladut_andreescu@yahoo.com
- **Filiala pentru Copii
„Ioan Alexandru Brătescu-Voinești”**
sectiapentrucopii@yahoo.com
tel. 0245 634112
- **Secția Carte în Limbi străine**
tel. 0372 740 621
- **Centrul de Informare Comunitară și Europeană
EUROPE DIRECT Târgoviște**
office@edtargoviste.ro
www.edtargoviste.ro
tel. 0345 100 581
fax 0345 100 582

CUPRINS

EDITORIAL

- **Ziua Culturii Naționale – prilej de aprofundare a rolului pe care cultura și spiritualitatea românească l-au avut în istoria noastră**, ÎPS dr. Nifon Mihăiță, Arhiepiscop și Mitropolit al Târgoviștei / 2

INTERFERENȚE CULTURALE

- **Eminescu și poezia de azi**, Daniel Cristea-Enache / 3
- **Pasiune pentru cercetarea științifică – arc peste timp**, Petre Gheorghe Bârlea / 5
- **Din istoricul bibliotecilor. Început de secol XX. Realizări și controverse**, Victor Petrescu / 7
- **Ce ne facem cu lectura?**, Sultana Craia / 12

DEMERS BIBLIOTECAR MODERN

- **Seara de carte la ceas aniversar**, Alexandru Ștefănescu / 14
- **Ziua Europeană a Siguranței pe Internet**, Ileana Faur / 15
- **„Voluntar activ, tânăr creativ”**, Claudia Chebac, Raluca Rusu / 17

DIN VIAȚA BIBLIOTECILOR

- **De Dragobete, iubește românește... la Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița**, Anca Radu / 19
- **Biblioteca și școala**, Alina Cojanu / 21
- **Secția Periodice-Legislație „Elena Văcărescu” a Bibliotecii Județene „I. H. Rădulescu” Dâmbovița**, Cristina Papoe / 23
- **Cartea – obiect de patrimoniu sau destin al bibliotecii secolului XXI**, Daniela Iordache / 24
- **Comunicarea eficientă unește generațiile în bibliotecile publice dâmbovițene**, Vlăduț Andreescu / 25
- **Biblioteca Perșinari – oportunități și inițiative**, Ionela Petrișor / 26
- **Biblioteca Comunală Mătăsaru – instituție poliedrică în cadrul comunității locale**, Bodi Denisa / 29
- **Biblioteca publică și rolul ei în societatea modernă**, Luminița Gogioiu / 30
- **Cea mai frumoasă pledoarie pentru carte**, Andreea Însurățelu / 33

PATRIMONIU

- **Perioada artizanală în arta tipografică românească a secolului al XVI-lea**. Dimitrie Liubavici, Agnes Erich / 35
- **Comisari de referință ai poliției județului Dâmbovița din perioada interbelică**, Cornel Mărculescu / 38

REMEMBER

- **Vasile Florescu. Despre geneza și evoluția retoricii**, Victor Petrescu / 41

TABLETA DE SCRITOR

- **George Păun. Triptic lângă ruinele Târgoviștei**, Victor Petrescu / 43

**Mesajul Înaltpreasfințitului Părinte
Arhiepiscop și Mitropolit Nifon
cu ocazia manifestărilor legate de Ziua Culturii Naționale
– 15 ianuarie 2015 –**

**Ziua Culturii Naționale – prilej de aprofundare
a rolului pe care cultura și spiritualitatea
românească l-au avut în istoria noastră**

Ziua Culturii Naționale reprezintă pentru toți fiii neamului nostru un **prilej de aprofundare a rolului pe care cultura și spiritualitatea românească l-au avut în istoria noastră**. Nu întâmplător, această sărbătoare a fost instituită în ziua de 15 ianuarie, când aniversăm nașterea poetului **Mihai Eminescu, expresie desăvârșită a românismului, chintesență a valorilor noastre naționale și creștine**. Astăzi, la **165** de ani de la nașterea marelui poet, cel care a oferit forma potrivită și larg receptată a expresiei literare a limbii române, constatăm că, alături de credință, **cultura este bogăția cea mai de preț a unei națiuni**, fiind expresia manifestărilor, creațiilor și aspirațiilor spirituale ale unui popor, modalitatea specifică și unică în care a înțeles realitatea și a contribuit la construirea civilizației umane. Pentru noi, românii, cultura are o pregnantă amprentă bisericească, căci **Biserica strămoșească** a fost cea care **a inițiat și patronat creativitatea artistică și muzicală, expresia literară și filozofică, ori a fondat primele școli și tipografii de pe teritoriul țării noastre**.

Biserica Ortodoxă Română a ctitorit cultura noastră națională oferindu-i principiile viguroase ale Evangheliei lui Hristos ca fundament și mijloace de aprofundare și exprimare, de-a lungul timpului. Mihai Eminescu este unul dintre marii iubitori și apărători ai Ortodoxiei strămoșești, el apreciind faptul că *„Biserica răsăriteană este... maica spirituală a neamului românesc... care a născut unitatea limbii și unitatea etnică a poporului... domnește puternică dincolo de granițele noastre și e azilul de mântuire națională...”* (14 august 1882, M. Eminescu, „Timpul”, în „Opere”, Vol. 13. pp. 168-169).

Sărbătoarea de astăzi este și un prilej de a aprecia rolul culturii în edificarea integrală a omului, în faptul că ea ne oferă instrumentele necesare aprofundării scopului vieții noastre, obiectiv pe care ni-l oferă credința. Lumea contemporană are nevoie de cultură, de acea cultură purificată de valorile credinței, care să slujească omul și scopul ultim al vieții sale, desăvârșirea lui și a semenilor lui. Astfel, **ceea ce dă valoare, soliditate și forță unei culturi este gradul său de spiritualizare**, capacitatea sa de a-l orienta pe om către cele cerești și nepieritoare. Iar, în acest sens, istoria românească aduce mărturie îmbelșugată a rodniciei colaborării dintre credință și spiritualitate. De aceea, este de ajuns să amintim numai de numele unor personalități, precum: Sf. Voievod Neagoe Basarab, Matei Vodă Basarab, Sf. Voievod Martir Constantin Brâncoveanu, ori Ieromonahul Macarie, Anton Pann, Ion Creangă, Gala Galaction, Tudor Arghezi, ori Sandu Tudor.

Fiecare dintre noi trebuie să conștientizeze nevoia de cultură, de cultură luminată de credință, astfel încât să preluăm ceea ce ne-au transmis înaintașii noștri și să îmbogățim cu propria noastră creativitate, cu propriile noastre aspirații și cu trăirea bogăției tezaurului de spiritualitate creștină, răsăriteană.

Tuturor, vă împărtășesc binecuvântări și urări de bine, de sănătate și bucurie!

ÎPS dr. Nifon Mihăiță
Arhiepiscop și Mitropolit al Târgoviștei

INTERFERENȚE CULTURALE

EMINESCU ȘI POEZIA DE AZI

O b s e r v ă m două tipuri de alunecare în extremă și două restanțe ale spiritului critic în raportarea, „de vreo două ori pe an”, la Eminescu.

Prima este larg răspândită, aproape încetățenită și ține de muzeificarea și mumificarea lui Eminescu. Poetul este scos cu totul

din epoca sa și din propriile determinări biografice, pentru a fi urcat pe un soclu și idolatrizat. Iar idolatria merge, nu rareori, împreună cu „expunerea” unei conspirații universale, iudeo-masonice, care l-ar fi fărâmat pe Eminescu al nostru și în care agentul răului este Maiorescu. Asemenea basme, de *români* verzi neduși la școală la timpul convenit, sunt corolarul anecdotic și el însuși în curs de mitologizare al unei viziuni de muzeificare ce ar putea fi rezumată astfel. Pentru mumificatorii lui Eminescu, important nu este ce a făcut Eminescu, ce a scris el, ce a gândit; ci, anume, *ce pot face* ei din marele poet, cum îl pot folosi, în ce direcție îl pot utiliza. Eminescu este instrumentalizat și pierdut în ritualul unei adorații, de fapt, autocentrate. Împreună, poetul utilizat și utilizatorul ritualic vor străbate veacurile, împotriva și în pofida conspirației universale.

Cealaltă alunecare, justificată inițial prin prima, ține de actualizarea ironică și de raportarea iconoclastă la poetul muzeificat. În punctul de plecare, iconoclastia e mai justificată și mai inteligentă decât idolatria, însă traiectoria ei variază după un contur individual. Dacă idolatria este colectivă, iconoclastia e pe cont propriu; un trib de iconoclaști ar fi *contradictio in adjecto*. Iată motivul pentru care demitizarea imaginii Poetului Național nu poate fi evaluată categorial, ci în funcție de contribuțiile, extrem de diferite, din aria ei. Voi diferenția, deci, între o demitizare

sclipitoare, argumentativă și relativistă, de tipul celei făcute de tânărul Eugen Ionescu în *Nu*, cu demontarea poeziei argheziene, și o demitizare vulgarizatoare, non-argumentativă și cu absolutizarea propriilor judecăți. Se observă că despre Eminescu demitizatorul amator poate spune orice și oricum; în schimb, ironiile pe marginea contribuției sale îl fac să devină palid și să se „apere” cu nervozitate. Poetul astfel demitizat îl împovărează pe demitizatorul improvizat, care pare că nu se mai poate descătușa și desprinde.

Dacă introducem în ecuație spiritul critic, importanța unui scriitor poate fi cuantificată după o serie de elemente, între care receptarea și intrarea în conștiința publică sunt printre cele mai importante. La fel de importantă este însă, pentru mine, raportarea artistică a altor scriitori la o operă care i-a precedat. Ea este diferită de exercițiul critic și chiar de actul cultural și educațional prin care îl frecventăm pe Eminescu. Un poet român contemporan care simte nevoia să se raporteze, în poezia lui, la versuri eminesciene nu o face din obligație școlară, nici dintr-un demers larg-cultural. O face din *interiorul* artei proprii și prin prisma unei gândiri producătoare și a unei viziuni poetice diferite de ale lui Eminescu.

Altfel spus, fără a fi un epigon, fără a eminescianiza în felul lui Vlahuță, un poet român contemporan resimte ca imperioasă introducerea lui Eminescu în propria lirică; iar această revizitare creatoare și creativă a operei lui Eminescu spune mai mult despre ponderea poeziei revizitate decât omagiile calpe și epigonismul. Cu cât un poet de azi este mai diferit de Eminescu, cu atât întâlnirea dintre poezia și formulele discursive ale celor doi (clasicul și contemporanul) este mai frumoasă și mai în profunzime. Și cu cât acest tip de întâlnire se repetă, de la un poet de azi la altul, cu atât importanța nu *istorică*, ci de *actualitate* a poeziei eminesciene se degajă. Nu mă refer la o actualitate de tematică ori la una de problematică, ci la una de conștiință poetică, de limbaj artistic, de structură lirică.

Nu altceva făcea Eminescu în niște versuri de tinerețe, mai naive, dar atât de definitorii pentru gândirea sa asupra poeziei. Două strofe din *Epigonii*

o expun: „Iară noi? noi, epigonii?... Simțiri reci, harfe zdrobite,/ Mici de zile, mari de patimi, inimi bătrâne, urâte,/ Măști râzânde, puse bine pe-un caracter inimic;/ Dumnezeul nostru: umbră, patria noastră: o frază;/ În noi totul e spoială, totu-i lustru fără bază;/ Voi credeți în scrisul vostru, noi nu credem în nimic! / Și de-aceea spusa voastră era sfântă și frumoasă,/ Căci de minți era gândită, căci din inimi era scoasă./ Inimi mari, tinere încă, deși voi sunteți bătrâni./ S-a întors mașina lumii, cu voi viitorul trece;/ Noi suntem iarăși trecutul, fără inimi, trist și rece;/ Noi în noi n-avem nimica, totu-i calp, totu-i străin!”.

Dacă Eminescu se raporta la predecesori mai modești sublicitându-se voit ca reprezentant al epigonilor, Ion Mureșan face meta-metapoezie și intertext de gradul doi în *Din vorbă în vorbă*. Poemul, din *cartea Alcool*, pune în scenă nu doar personajele lui Mureșan, ci și... modulații eminesciene din *Epigonii*. „Spoiala” ce le repugna lui Eminescu și Maiorescu, lustrul „fără bază”, calpul atitudinii emfatică sunt convertite de Mureșan, într-un prozaism voit și pitoresc al înscenării, într-o ștergere completă a conturului celui care privește, cântărește și judecă. Epigonii lui Mureșan sunt atât de admirativi, încât ei nici nu mai apar ca element uman de contrast. Epigonii suntem noi și atât – e suficient. Ei trebuie văzuți: „Noi, cei care i-am cunoscut, noi ce le datorăm?/ Noi, cei care i-am cunoscut, le datorăm o lacrimă amară./ Căci zi de zi au intrat în cârciuma noastră:/ «Un aperitiv ‘Tismana’», zicea el, iar ea, imediat apoi/ (suflând peste lentilele groase, ochelari de miop, și ștergându-le cu poala rochiei)/ «și un lichior ‘Primula’, unul mic»./ Băutura roșie lângă băutura verde și picior lângă picior și/ priviri fugare spre pădurea arămie și vorbe, vorbe, vorbe,/ până la ora când ieșeau copiii de la școală.// Dar noi, cei care nu i-am cunoscut, noi ce le datorăm?/ Noi, cei care nu i-am cunoscut, le datorăm o lacrimă amară./ Așa cum plângem auzind din pereți voci dragi explicându-ne viața./ Căci ei au avut răbdare și mult au explicat./ Și fără să spună nimic important, au fost mereu bine înțeleși.”.

În *Rezervația de îngeri*, Emil Brumaru selectează altceva din aria poeziei eminesciene, și anume lirica erotică. Perechea de o inocentă nerușinare, ferită de gura lumii de către o natură edenică, tolerantă și ocrotitoare, apare la Brumaru într-o traversare echivalentă cu totala eliberare. Erotica nu mai e însă romantică și nu mai înseamnă topirea corporalității într-un continuum sufletesc. Dimpotrivă, corporalitatea e esențială, în acord cu poetica lui Brumaru, astfel că fragmentele de decor eminescian („păduri cu izvoare”, „vechi vâgăuni”) și chiar otrava specifică („dulcea otravă”) nu modifică reprezentarea poetului de azi. Ne țineam de mână mergeam arată un Brumaru la

nivelul de vârf al artei sale, „negociat” aici simbolic și vizual cu erotica eminesciană: „Ne țineam de mână mergeam/ Prin locuri atât de ciudate/ Tu spuneai că e-n rai eu spuneam/ Că raiul e mult mai departe// Acum e doar câmpul și-n zori/ Verzui și subțiri ierburi nalte/ Râzând le certai uneori/ Și blând pân’ la sâni să nu-ți salte// Ci numai lin palma-mi primeai/ Să-i mângâie fără sfială/ Mergeam și mergeam tu erai/ Alături de mine și goală// Căci orice veșmânt e-un păcat/ Greoi când iubești și-o rușine/ Și îngeri cu nimbul lor lat/ Tăcuți te-nveleau în lumine// Să fim mai aproape de cer/ Treceam prin păduri cu izvoare/ Prin vechi vâgăuni cu mister/ Din tufe rupeai câte-o floare// Sau câte-o ciupercă-n venin/ Umflată și-având pălărie/ De fetru și-apoi cu suspin/ Vroiai să mi-o dăruie chiar mie// Căci dulcea otravă-mi plăcea/ S-o iau fiind alături de tine/ Și-atunci oh atunci de abia/ Simțea că îți este rușine// Și-n grabă un crin îți trăgeai/ Pe trup sau un fluture mare/ Pitindu-ți cu chiu și cu vai/ Prelungile albe picioare// În roua sfărmată în preajmă/ Paingilor pânzelor moi/ Furai să te-acoperi cu caznă/ Și iarăși plecam amândoi// De mâini ne țineam și mergeam/ Prin locuri atât de ciudate/ Tu spuneai că-i în rai eu spuneam/ Că raiul e mult mai departe...”.

Raportarea la *Epigonii* a lui Ion Mureșan și la erotica eminesciană a lui Emil Brumaru va fi completată, în „tripticul” ales, de cea a lui Mircea Cărtărescu la integralitatea poeziei lui Eminescu. Eminescu este prima „statuă” din cele descrise în *Levantul*, primul „din cei șapte corifei”: „Să deschide-o poartă largă în o gleznă a Fecioarei./ Manoil condus de nimfă străbătură sale varii/ Pân-ajunseră într-una naltă, spartă-n diamant./ E o singură statuă pe un pedestal gigant./ Zeci și zeci de stânjeni are de la talpe până-n frunte,/ Peplu-i strânge cu o mână creții cutelor mărunte./ Este primul din cei șapte corifei, și cel mai tiner,/ Cel mai nobil din amanții muselor și zânei Vineri./ Oh, grăiește-ne, statuă cu ochi negri și cumiți!// Prinse viața-al poesiei și al nopței dulce prinț.”.

Urmează, în acest fragment din *Cântul al șaptelea*, nu mai puțin de unsprezece strofe de parafrază postmodernă a lirismului eminescian. O voi cita pe ultima, pentru a vedea apoi revenirea la trunchiul „epopeic”: „Să zac sub apele pustii,/ Închis pe veci în raclă,/ Vegheat de-o stea ce-o răsări/ Pe boltă, ca o faclă.” După delimitarea printr-un rând alb, revenirea la corpusul *Levantului* se face: „Fabulosul inger tace și devine piatră iarăș. – Să-l lăsăm închis în visu-i pre al codrilor tovarăș”.

Să devii personaj în cartea unui mare poet: iată ceva ce puțini autori români merită și, probabil, nimeni mai mult decât Eminescu.

Conf. univ. dr. Daniel Cristea-Enache

Pasiune pentru cercetarea științifică – arc peste timp

Oamenii care „ard pentru o idee” au înfrumusețat din totdeauna societatea umană. Imposibilul, în lupta cu natura și cu propria noastră ființă, spre o mai bună armonizare cu universul și cu noi înșine, a fost realizat de asemenea oameni, care au avut puterea să viseze și apoi și-au asumat statutul dezagreabil și riscurile unei lupte pentru a transforma visul în realitate. Între nenumăratele realizări obținute pentru semeni de astfel de oameni se numără și învingerea forței gravitaționale, respectiv zborul cu aparate mai grele decât aerul, inclusiv zborul interastral. Pe lângă numele celebre înscrise în istoria universală a acestor realizări merituose sunt contribuțiile mai modeste, dar deloc neglijabile, pe fondul cărora se edifică apoi marile teorii și aplicațiile lor epocale. Între aceștia din urmă se află și lungul șir al unor oameni de știință români, cunoscuți doar în cercurile restrânse ale specialiștilor, iar uneori uitați chiar și de aceștia. Împotriva nedreptei uitări a unor astfel de oameni merituosi acționează, de obicei, specialiști care au obținut ei înșiși rezultate notabile în domeniu și care știu ce înseamnă valorile adevărate, într-o lume tot mai indiferentă la acestea. În rândurile de mai jos reluăm un text care prezintă un asemenea dialog peste timp între un specialist de astăzi, I. N. Radu, și unul de acum trei sferturi de secol, Al. I. Vissarion, cf. Ioan N. Radu, *Alexandru C. Vissarion – un cercetător puțin cunoscut în domeniul astronauticii naționale*, Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2014, pp. 5-8:

Ioan N. Radu a început, în urmă cu cinci decenii, cu activități practice și educativ-formative, înființând și conducând singura *Societatea de Astronautică* din țara noastră, editând o revistă de profil pentru tineret, „*Astronautica*”, apreciată ca fiind „*fără precedent în istoria rachetomodelismului internațional*”, și impunând, practic, rachetomodelismul ca ramură de sine stătătoare în activitatea competițională a organismelor românești de resort. Devenind el însuși multiplu

campion și recordmen mondial la diverse categorii de rachetomodele, a stimulat performanțele a nenumărate promoții de tineri rachetomodeliști, foarte mulți dintre aceștia obținând, la rândul lor, titluri de campioni și recordmeni naționali și mondiali.

Simultan, Ioan N. Radu a desfășurat o intensă activitate publicistică, menținând revista amintită, în condiții deosebit de grele, dar și editând câteva cărți esențiale pentru formarea practică a noilor generații de modelași spațiali: *Rachetomodele*, 1972, *A.B.C. rachetomodelistic*, 1976, apoi, continuând cu lucrările consacrate istoriei domeniului în discuție: *Rachetomodelismul în România*, 2012, *Rachetomodelismul internațional*, 2011, *Half a century of world space modelling*, 2012, iar în colaborare cu profesori și elevi din serile succesive, lucrările *Întrebări și probleme de astronautică*, 1972, *Dicționar de astronautică*, 1974, *Mic dicționar enciclopedic de astronautică*, 2003 etc.

Cu trecerea timpului, interesul autorului s-a deplasat de la lucrările cu caracter sincron, cu valoare științifică, educativă și aplicativă – utilă momentului, spre lucrările cu caracter diacronic. Convins de adevărul că o știință a viitorului, în cazul nostru – astronautica, se întemeiază în mod cert pe activitățile trecutului, Ioan N. Radu și-a canalizat cercetările din ce în ce mai departe, în trecutul istoric al țării noastre. Rezultatele publicate parțial în reviste de profil și reluate apoi în volume de sinteză, au fost spectaculoase.

Studiile de istorie a astronauticii naționale, începute cu *Contribuții privind istoria rachetei în România, Sec. XV-XI*, Editura „Macarie”, Târgoviște, 1998 și finalizate cu lucrarea majoră *Istoria astronauticii în România*, Editura „Bibliotheca”, Târgoviște, 2006, precum și numeroasele articole monografice publicate în presa de specialitate au condus la îmbogățirea istoriei științei românești. Autorul a descoperit, cum era de așteptat, informațiile care marchează etape

semnificative în istoria zborului interastral, ca rezultat al studierii publicațiilor românești, pledând pentru *continuitatea preocupărilor privind astronautica în spațiul românesc* de-a lungul ultimelor cinci secole.

Un exemplu în acest sens este oferit de publicațiile lui Alexandru C. Vissarion, apărute în revista *România aeriană*, sub titlul permanent „*Motorul cu reacțiune și călătoriile interstelare*”, având ca precizări titluri formulate pentru fiecare articol în parte și care au fost catalogate drept *unice în literatura de specialitate* a respectivei perioade de timp. Lucrarea *Alexandru C. Vissarion – un cercetător puțin cunoscut în domeniul astronauticii naționale* aparține unuia dintre cei mai constanți și mai longevivi cercetători ai evoluției astronauticii românești și internaționale – sub toate formele de realizare și manifestare a acesteia.

Alexandru C. Vissarion deține calitatea de a fi primul specialist din perioada dintre cele două războaie mondiale care a dezvăluit procese fundamentale în domeniu, cu seria de articole publicate pe această temă în domeniul astronauticii naționale. Savantul citat are dreptul de a ocupa un loc important, ca întâietate, în raport cu celelalte scrieri apărute, fiindcă putea influența pe alții prin scrierile sale.

Articolele s-au dovedit un document care *acoperă o pată albă* pe harta evoluției științifice și tehnice naționale, pentru o perioadă importantă de timp din această evoluție, intervalul dintre cele două războaie mondiale și chiar după cel de Al Doilea Război Mondial. Articolele au avut șansa să fie studiate de un specialist în domeniul rachetei, astfel încât materialele desfășurate pe 30 pagini de revistă, consacrate istoriei rachetei și zborurilor interplanetare, și-au putut cuceri locul pe care îl merită în istoria spiritualității românești.

Cu pasiune și cu acribie, *cercetătorul analizează în amănunțime toate aspectele de natură să certifice valoarea conținutului articolelor: datarea în timp, atribuirea unui autor și relevarea valorii acestuia, surse de inspirație, contribuții originale, conținutul științific al celor relatate etc., aplicabilitate practică civilă sau militară, efecte în timp și spațiu, evoluția limbajului tehnic românesc ș.a.* Autorul prezentei cărți *verifică, practic,*

valabilitatea parametrilor tehnologici descriși în articole, confirmând valoarea reală, practică, a rachetelor și a călătoriilor extraterestre prezentate în manuscris.

De la analiza strict practică, autorul se îndreaptă din nou spre planul teoretic, refăcând sinteza în sens invers, rațional, sistematic, de la particular la general. Absența unor informații tehnice de detaliu reprezintă nu atât o lacună, o scădere a textului, cât o dovadă că Alexandru C. Vissarion, autorul articolelor se adresa unor inițiați în tainele producției și lansării rachetelor și a stăpânirii unor cunoștințe științifice teoretice sau practice.

Trebuie reținută constatarea că materialul discutat depășește nivelul popularizării jurnalistice, ci reprezintă o analiză la zi, o sinteză a diferitelor activități din domeniul astronauticii naționale și internaționale. Această afirmație are acoperire prin trimiterea făcută de autorul cărții de față, în conținutul articolelor, la sursele bibliografice folosite și la concluziile teoretice și practice a numeroși specialiști internaționali.

Ca orice tratat științific autentic, lucrarea lui Ioan N. Radu formulează rezerve și întrebări, cu prudența specifică cercetătorului științific, acolo unde cercetările

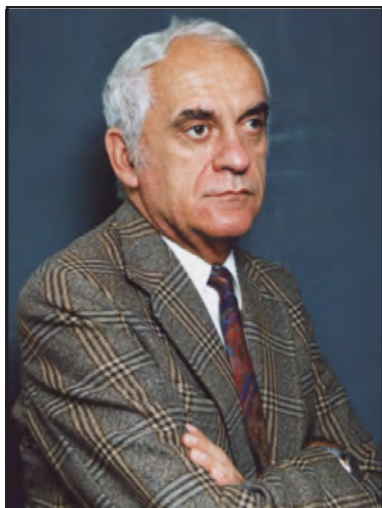
sale nu au putut genera un răspuns cert. Pe de altă parte, sunt avansate ipoteze, probleme descrise, căi de aprofundare a cercetării articolelor lui Alexandru C. Vissarion, demne să stimuleze noi abordări ale subiectului din diverse perspective, de către cercetătorii specializați în evoluția astronauticii naționale și internaționale.

Cu o modestie care îi face cinste, Ioan N. Radu își exprimă de câteva ori, pe parcursul cărții, anumite îndoieli cu privire la tratarea conținutului, structura și forma lucrării sale de față. Trecând peste unele particularități de exprimare, de înțeles de la om preocupat de aspectele profund științifice și tehnice ale obiectivului său de studiu, putem aprecia fără rezerve că autorul a oferit încă o carte valoroasă nu numai specialiștilor, ci și tuturor cititorilor interesați de *fenomenul evoluției rachetei și astronauticii românești în context național și internațional*.

Prof. univ. dr. Petre Gheorghe Bârlea

Din istoricul bibliotecilor. Început de secol XX. Realizări și controverse

Prima jumătate a secolului XX este marcată de cele două războaie mondiale, care au pustiit Europa precum și de criza economică din 1929-1932. Pe lângă imensele pagube umane, economice, financiare continentul este vitregit de

importante valori spirituale, cultura scrisă fiind grav afectată. Un singur element pozitiv este de remarcat în viața României: reîntregirea teritorială, cu tot ceea ce implică ea.

În acest context s-au creat, dezvoltat sau și-au încetat activitatea mari biblioteci. Actuala Bibliotecă Națională a României, care își are originile în Biblioteca Colegiului „Sf. Sava” din București, devenită publică în 1838, este desființată în 1901, fondurile sale și atribuțiile fiind preluate de Biblioteca Academiei Române. După 1859, având sarcini de bibliotecă națională, primise denumirea de „Bibliotecă Națională” și apoi „Bibliotecă Centrală”. Din 1864, când intră în vigoare „Regulamentul pentru bibliotecile publice”, și până la desființare (1901), avea statut de bibliotecă națională, purtând denumirea de „Bibliotecă Centrală a Statului”.

Înființată în 1867, cu menirea inițială de a aduna și conserva fondul național de manuscrise și tipărituri care ilustrează istoria și cultura nației române și nu numai, Biblioteca Academiei Române devine singura instituție națională (din 1901), deși accesul era oarecum restrictiv, el adresându-se predilect comunității științifice. În primele decenii, este organizată biblioteconomie după norme europene. George Baiculescu numește perioada dintre 1919 și 1938 „epoca de dezvoltare a

bibliotecii, nu numai pentru creșterea colecțiilor, prin activitatea științifică, dar și pentru reorganizare și pentru faptul că biblioteca a primit o clădire funcțională și modernă (inaugurată în 1937)”. La 1 aprilie 1901, Biblioteca Publică Centrală București este desființată prin lege, fondurile fiind preluate de Biblioteca Academiei Române. Biblioteca municipiului București va fi reînființată în 1935, fiind condusă până la începutul celei de a doua conflagrații mondiale de Pompiliu Constantinescu (între 1935 și 1938), N.N. Matei (1938) și Getta Elena Rally (1938-1949). La Iași ia ființă, în 1920, Societatea Culturală ...Muzeul Orașului Iași și Biblioteca Municipality. Din 1935 biblioteca devine de sine stătătoare, având buget propriu, deschiderea oficială făcându-se în 1937, iar fondurile fiind adăpostite într-un local din curtea Mănăstirii Golia. În 1905, la Sibiu se inaugurează Palatul Asociației (ASTRA), construit în stil baroc prin contribuția publică a românilor. Din perioada la care ne referim și până în zilele noastre, fondurile se îmbogățesc cu manuscrise și cărți vechi de o mare valoare documentară. La organizarea științifică au contribuit Ioan Banciu, Victor Lazăr, Horia Petra-Petrescu.

Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați este inaugurată la 11 noiembrie 1890, prin donația făcută orașului de la Dunăre de către o mare personalitate a culturii românești, V.A. Urechia, „bogata sa bibliotecă” având peste 6.000 de volume, stampe și tablouri. Dorea ca instituția să fie „publică”, provizoriu fiind găzduită la liceu „îndată ce s-ar construi un local anume destinat[...] ea se va instala întrânsul”. În acest scop se va forma, în 1902, Comitetul Bibliotecii Publice „Urechia”, având drept scop construirea unui sediu, iar din 1919, Societatea Culturală „V.A. Urechia”. Palatul Cultural „V.A. Urechia” este terminat în 1940 (fără dotări și finisări). Aici se va muta și Biblioteca Publică „V.A. Urechia”.

Ca răspuns la adresa Ministerului Instrucțiunii Publice și Culturii Naționale, condus de Nicolae Iorga, din 9 iulie 1931, care prevedea „înființarea unei biblioteci comunale, înzestrată cât mai puternic

cu tot felul de publicațiuni care să se poată folosi de la umilul absolvent de curs primar până la intelectualul cel mai recunoscut”, Consiliul Municipal Constanța hotărăște crearea unei astfel de biblioteci în oraș (19 iulie 1931), cu aproximativ 3.000 de volume, în 1942 numărul acestora fiind de 20.000, preponderentă fiind achiziția de documente referitoare la spațiul dobrogean.

La Craiova se inaugura, la 21 decembrie 1908, Fundația „Alexandru și Aristia Aman”, care avea trei secțiuni: bibliotecă, pinacotecă și muzeu. Zestrea de cărți și documente s-a constituit inițial din donațiile fondatorilor, fiind completate de cele ale Academiei Române sau achizițiile făcute cu sume alocate de autoritățile locale. Din 1921 la conducerea Fundației „Aman” vine, timp de peste trei decenii, poeta Elena Farago.

Îmbogățind tradiția lecturii publice, în Cluj, marele oraș transilvan, se va înființa o Bibliotecă Populară (1921) în cadrul Universității „Regele Ferdinand I”.

Între 1911 și 1913 se ridică la Târgu-Mureș un Palat al Culturii construit – stil Art Nouveau, conceput pentru concerte, conferințe, reuniuni culturale și lectură publică. Bibliotecă este inaugurată în 1914. Cei doi bibliotecari, Molnar Gabar (1914-1936) și Aurel Filimon (1922-1940), s-au preocupat de frângerea unor fonduri de documente de valoare deosebită.

În majoritatea orașelor-reședință de județ s-a creat un climat favorabil dezvoltării culturii în general, deci și a lecturii publice. Un alt exemplu este construirea în Arad a unui Palat al Culturii, între 1910 și 1912, conceput ca un complex cultural, format din bibliotecă publică, muzeu de istorie, muzeu de artă. După Primul Război Mondial, Coralia Xenopol își donează biblioteca de o inestimabilă valoare a lui A.D. Xenopol. În 1931 fondurile ajunseseră la peste 60.000 de volume. Un traiect asemănător a avut și biblioteca orașului Turnu-Severin. La 1924 se inaugura Palatul Cultural, proiectul fiind asumat de „Societatea Culturală Teatrul Orașului Turnu-Severin”. Într-o aripă a acestuia este instalată, în 1925, donația făcută încă din 1921 de Ion C. Bibicescu, fost guvernator al Băncii Naționale. Prin alte donații făcute de intelectuali de vază ai orașului sau prin achiziții, fondurile ajung, în 1933, la peste 40.000 de volume. Bibliotecă are de la început caracter enciclopedic.

Anul 1893 (27 iunie) aduce înființarea primei biblioteci publice din Bacău, în sediul primăriei, de către Societatea Culturală a orașului, cu un fond

inițial de 2.000 de volume. O importantă donație de 948 volume face Gheorghe Sturza, fiul beizadelei Costache Sturza și nepot al domnitorului Ioniță Sandu Sturza. Bibliotecii i se atribuie numele lui Costache Sturza.

La Ploiești, pe 20 martie 1921, este inaugurată Biblioteca Populară „N. Iorga” de către un grup de intelectuali printre care și Ion Ionescu-Quintus, LA. Bassarabescu, Dumitru Munteanu-Râmnic. A funcționat până la izbucnirea războiului în localul Băncii Municipale. În 12 decembrie 1923 lua ființă prima bibliotecă publică a Sucevei, „Biblioteca Centrală”, cu un fond inițial de 2.000 de volume. Prin donațiile unor intelectuali din perioada interbelică, ea ajungea, în 1944, la peste 15.000 de volume (cărți, periodice și publicații). Tot în Bacău erau cunoscute bibliotecile particulare ale lui Simion Florea Marian, membru al Academiei Române, și a lui Vasile Bumbac.

Un caz deosebit este cel al înființării Bibliotecii orașului Târgoviște. În plin război (1942), Sfatul Consiliului Cultural Târgoviște hotără „înființarea unei biblioteci publice”, precizându-se că „biblioteca se va forma prin comasarea actualelor biblioteci publice, existente, prin cumpărături și donații”. La 28 noiembrie 1943, Primăria acceptă donația a 400 de volume și a 60.000 de lei, pe care o face magistratul D.D. Athanasiu. Confirmarea bibliotecii ca instituție publică are loc la 30 ianuarie 1944, când are loc inaugurarea Muzeului orașului Târgoviște, deschizându-se și Biblioteca Primăriei și a Consiliului Cultural Târgoviște „adăpostită în localul muzeului până ce se va clădi o sală proprie”.

Ca fenomen important al primelor decenii ale secolului XX se distinge dezvoltarea și diversificarea învățământului de toate gradele și, în primul rând, al învățământului universitar, cu consecințe favorabile și în ceea ce privește bibliotecile. Astfel, în București, la 3 mai 1891, regele Carol I avea dorința, „de a înființa un așezământ spre binele tinerimii universitare de la toate facultățile din țară, înzestrat cu o bibliotecă totdeauna deschisă”. Inaugurarea Fundației Universitare „Carol I”, deci și a bibliotecii, are loc în 14 martie 1895. Clădirea este extinsă în perioada 1911-1914. Personalitate remarcabilă, Al. Tzigara Samurcaș a condus biblioteca între 1899-1946. Ea găzduiește prima Conferință a Bibliotecarilor sub îndrumarea lui Ion Bianu și Emanoil Bucuța (1925), precum și ședințele Institutului Social-Român, sub conducerea lui D. Gusti (1924-1927) sau cele ale Institutului de Literatură prezidat de Mihail Dragomirescu. Era

astfel un fervent al intelectualității române de toate vârstele, mai ales în perioada interbelică.

În cel mai vechi centru universitar al țării, Iași, Universitatea, înființată în 1860, era continuatoarea Academiei Mihăilene (1835), iar biblioteca universitară se revendica firesc din cea a Academiei Mihăilene. Din 9 iunie 1916, ea își schimbă statutul din bibliotecă publică în universitară. Apoi, Regulamentul din 19 decembrie 1935 o definea ca „instituție universitară, științifică și culturală”, dar și ca „o instituție de utilitate generală, la dispoziția tuturor celor interesați”. După 1900 funcționa în Universitatea nouă (actualmente Biblioteca Universității Tehnice „Gh. Asachi”, până după 1944). Filialele sale acoperă în timp nevoile marilor unități create. De o organizare științifică se poate vorbi din 1932, sub directoratul profesorului Karl Kurt Klein.

Biblioteca Universitară din Cluj ia ființă în același an cu Universitatea (1872), funcționând în incinta acesteia. Între 1906 și 1908 se constituie actualul sediu, unul din cele mai moderne din Europa, director fiind istoricul literar Erdélyi Pál. În 1927, primește denumirea de „Biblioteca Universității Ferdinand I”. Una dintre cele mai valoroase donații este cea a cărturarului Gheorghe Sion, din 1922-1923, compusă din 4.500 de cărți, 2.000 de stampe, 200 de hărți, fotografii, mărci poștale, monede. La înzestrarea bibliotecii au mai contribuit în timp: ASTRA, Academia Română, Casa Școalelor, Biblioteca Parlamentului. Dintre cei care au condus instituția: Eugen Barbu (din 1920), Ioan Mușlea (din 1935). Între 1940 și 1944, perioada pierderii Ardealului de Nord, se mută, la fel ca Universitatea, la Sibiu.

După Unirea de la 1918, are loc un important proces de integrare a bibliotecilor din Basarabia și Bucovina de Nord în actul de culturalizare a românilor din aceste teritorii, întrerupt brutal în preajma declanșării celei de-a doua conflagrații mondiale, prin rapt teritorial. Biblioteca orașului Chișinău exista din 19 octombrie 1877, cu peste 8.000 de volume. La începutul secolului trecut, fondul sporește la 40.000 de volume, iar, în 1932, peste 110.000 de volume, funcționând în localul Primăriei. Cea mai importantă bibliotecă este actuala Bibliotecă Națională a Republicii Moldova, succesoarea celei mai vechi bibliotecă publice din Chișinău, înființată în 1832, găzduită de Gimnaziul Nr. 2 de Băieți, cu predare în limba germană. Sintetizând, Ion I. Nistor afirma „Încă în frigurile revoluției de la 1917 luase ființă la Chișinău, Biblioteca Centrală care a fost sporită și înzestrată cu cărți nouă și folositoare. După

pilda ei s-au organizat biblioteci populare în principalele centre intelectuale din Basarabia pentru luminarea minții și trezirea gustului de lectură”. În 1918, lua ființă Biblioteca Centrală Universitară din Chișinău, cu aproximativ 7.000 de volume, în 1940 fondurile ajungând la 500.000 de documente, fiind considerată „a doua pe țară în concertul bibliotecilor universitare, după cea din Cluj”. În Bucovina de Nord, la Cernăuți, a luat ființă Universitatea în 1875. După Unirea ea poartă numele de „Universitatea Regele Carol I din Cernăuți”, construindu-și un sediu nou în perioada 1920-1922. Tot aici se deschidea Biblioteca Țării (1852) cu peste 2.000 de volume, care, din 1861, devine instituție publică. În 24 octombrie 1920 are loc inaugurarea Universității și a Bibliotecii, în prezența Regelui Ferdinand și a reginei Maria. Ulterior, printre instituțiile care au contribuit la dezvoltarea fondurilor, în special a celor în limba română, au fost Biblioteca Academiei Române și apoi Casa Școalelor. Astfel, în 1932 biblioteca deținea peste 370.000 de volume.

În 1896, a luat ființă, pe lângă Ministerul Instrucțiunii Publice și Cultelor. Casa Școalelor, ce va juca un rol de prim rang în dezvoltarea învățământului și a lecturii, mai ales în mediul rural, propunându-și „înființarea de biblioteci sătești și înzestrarea acestora cu acele cărți strict trebuitoare”. O contribuție majoră la realizarea acestui cutezător program 1-a avut Spiru C. Haret în cele trei ministere ale sale la învățământ (1887-1890; 1901-1904; 1907-1910). Prin hotărârea din 16 octombrie 1898, se înființau câte zece biblioteci în fiecare județ (aproximativ 320 în întreaga țară). Aveau drept scop „a pune la dispoziție țăranilor cunoscători de carte mijloacele pentru întinderea cunoștințelor lor uzuale, pentru întărirea și înălțarea simțământului lor de oameni și de români”. Editura Casei Școalelor, creată în acest scop, va tipări în colecția „Biblioteca pentru popor” numeroase titluri necesare procesului de învățământ, în perioada 1900-1924, 147 de titluri, în 1.384.126 exemplare.

Dacă până la realizarea Marii Uniri, bibliotecile au continuat să funcționeze (evoluând sau dimpotrivă stagnând, chiar involuând) diferit, cu specificul păstra: pentru fiecare provincie, după întregirea statală, lucrurile s-au schimbat, politica culturală având o nouă viziune. Caracterizând această etapă, Gheorghe Buluță afirma „Ca și întreaga societate românească, lumea bibliotecilor a cunoscut o etapă de dezvoltare în care sistemul propriu-zis al acestor instituții s-a articulat și: s-a

extins la nivelul întregii țări. Fenomenul s-a datorat pe de o parte eforturile: intelectualilor și altor persoane particulare animate de dorința de a fonda și dezvoltarea bibliotecii precum și multor asociații de femei și de tineri instruiți, iar pe de altă parte voinței politice, atunci când personalități care s-au consacrat binelui public au deținut portofolii care să le permită elaborarea unor programe”. Este și cazul lui Spiru C. Haret, mai sus menționat.

Ceea ce ni se pare deosebit este faptul că bogata statistică care se preconiza, uneori nefinalizată, este divergentă, neconvingătoare. Ea s-a datorat faptului că, până după cel de-al Doilea Război Mondial (1949) nu a existat una oficială pentru bibliotecii, nefiind respectate dispozițiile legale și actele normative, făcându-se confuzie sau raportându-se colecții de cărți cu număr restrâns de volume drept unități „bibliotecare”. Ele nu aveau nicio funcționalitate. Încercări de a clarifica situația s-au întreprins, fără rezultate notabile, de către Asociația Bibliotecarilor din România (înființată în 1924), Casa Școalelor sau Fundațiile Culturale „Principele Carol”.

Un exemplu edificator este o Lege din 1932, așa-zisa „Lege a lui Nicolae Iorga”, care, la art. 5, preciza „Municipiile și comunele urbane și rurale sunt obligate să suporte cheltuielile de înființare și întreținere a bibliotecilor publice...”, deoarece „Ministerul de Interne nu aprobă bugetele comunelor dacă ele nu prevăd sumele necesare pentru fondul de bibliotecii”. Ceea ce, din cauza situației economice, nu s-a realizat niciodată faptic. Din 1919, în baza Statutului căminelor culturale, au funcționat bibliotecii populare propriu-zise, art. 3 precizând că pe lângă căminele culturale se „va întemeia o bibliotecă”. Se configura rețeaua bibliotecilor ale perioadei formată din Biblioteca Academiei Române (de importanță națională), bibliotecile școlare, cele publice specializate (independente ca proprietate). În deceniul trei, aici erau incluse și bibliotecile populare (ce ființau în centrele muncitorești mai mici).

În afara „Casei Școalelor și Culturii Poporului” au fost și alte fundații culturale care au avut drept scop derularea unor vaste programe de ridicare a națiunii prin cultură, prioritate având teritoriile alipite de vechiul regat al României. Una dintre ele a fost Fundația Culturală „Principele Carol”, înființată în 1921. Eforturile în ceea ce privește bibliotecile erau îndreptate ...pentru ca ele să fie vii”, să-și semnaleze existența, „să se ducă după om”; se realizau prin preoți și învățători, care constituiau baza intelectualității

rurale. Biblioteca populară era văzută ca locul unde oricine se poate aduna să citească, este „un așezământ public, de întregire a școlii și superioarei”. În 1938, Fundația Culturală Regală „Principele Carol” tipărește „Instrucțiuni pentru organizarea și funcționarea bibliotecilor satești și liste de cărți potrivite pentru biblioteca unui cămin cultural”, din care rezultă cerințele unui asemenea act cultural al statului: „În acțiunea culturală la sate, biblioteca este un mijloc de ridicare a minții și a sufletului, ca o conferință sau ca o vizită la muzeu, așa cum baia și dispensarul sunt mijloace de păstrare sau îndreptarea sănătății omului, iar cooperativa un mijloc de îmbunătățire a vieții economice”. O astfel de bibliotecă se adresa cu cărți „copiilor”, „plugarilor”, „intelectualilor” care avea și colecții de reviste și ziare (teoretic doar, căci practic ele erau doar colecții învechite, de multe ori neinteresante). Se constituise o adevărată modă a perioadei de a înființa bibliotecii, în orașe, sate, de către autorități, particulari, societăți culturale, sindicate. În 1922 revista Lamura consemna „Se fac multe bibliotecii populare la sate. Diferite ministere, diferite instituții de stat și particulare, diferiți binefăcători au fost subit apucați de un fel de biblioteconomie și cară cărți la sate [...] Dezanarhizarea bibliotecilor populare existente și răspândirea celor viitoare după nevoile sufletești trebuie să înceapă imediat”. Mai târziu, în 1937, Emanoil Bucuța cerea ca „Biblioteca să fie condusă de un bibliotecar pregătit anume și subvenționată obligatoriu de comună, potrivit legii bibliotecilor populare care trebuie să fie amendată în vederea aplicării”.

În această situație, Ioachim Crăciun făcea precizarea că „Numărul bibliotecilor populare nu-1 cunoaștem precis și dacă ele nu se ridică la 15.000, după unele afirmații romantice (după spusele lui Emanoil Bucuța, din 1932), echivalând numărul bibliotecilor cu numărul satelor, tendința este de a se înființa și acolo unde nu sunt”. Și în București situația era asemănătoare. De exemplu Gazeta cărților din 1934 aducea la cunoștință, după adresele și programele de funcționare, că existau: Biblioteca Academiei Române; Biblioteca „Casa Femeii”; Biblioteca Publică a Liceului „Mihai Viteazul”; Biblioteca „Ion C. Brătianu”; Biblioteca „Dr. Singer”; Biblioteca Facultății de Litere; Biblioteca Casei Școalelor; Biblioteca Institutului Francez din România. De asemenea, Biblioteca „Petre Gârboviceanu” (1932) de pe lângă „Școala Normală pentru Învățătura Poporului Român”. În 1935 se inaugura Biblioteca Municipală a Bucureștilor,

primul director fiind criticul Pompiliu Constantinescu. Se înființau biblioteci în diferite orașe: Tecuci (1935), Târgu-Mureș (1935), Iași (1935), Bacău (1939), Târgoviște (1943).

Sunt de remarcat preocupările în domeniul bibliologiei și biblioteconomiei ale Institutului Social Român, înființat în 1921, condus o lungă perioadă de Dimitrie Guști, continuator al „Asociației pentru studiul și reforma socială” (Iași, 1918). Având ca scop reformarea socială a României, își propunea „să pună la îndemâna membrilor, ca și tuturor persoanelor pe care le interesează chestiunile sociale, mijloacele de documentare asupra lor”. Printre cele 12 secții, exista una, bibliologică (1929), continuarea celei bibliografice. Avea ca deziderat înființarea unei biblioteci științifice (cu lucrări din domeniile social și politic, cu publicații străine și române de profil). Se dorea crearea și dezvoltarea unei rețele de biblioteci, în special a celor populare, reglementări juridice pentru cele publice și științifice, organizarea rețelei de biblioteci școlare. S-a conceput un chestionar-tip pentru înregistrarea și statistica bibliotecilor din România. Rezultatele nu au fost însă pe măsura eforturilor întreprinse. S-a depus o muncă susținută pentru popularizarea bibliotecilor în general, a cărții, deprinderilor de lectură. Relevante sunt comunicările lui G. Oprescu „Biblioteca, factor de colaborare intelectuală”; D. Guști „O bibliotecă națională”; I. Simionescu „Biblioteca și editura”; Emanoil Bucuța

„Asociația bibliotecarilor români”; Gh. Adamescu „Bibliografia periodică românească”; N. Georgescu-Tistu „Organizarea unei biblioteci publice”.

Întemeiată, așa cum am văzut, în noiembrie 1861, la Sibiu, ASTRA, își deschide în acel an Biblioteca Asociațiunii, mutată în 1905 în Palatul Asociațiunii, construit prin contribuția publică a românilor. Avea drept scop „înaintarea culturii poporului român” și prin înființarea de „biblioteci populare”. Se semnalau astfel 594 biblioteci (1913) în comunele transilvănene, pentru ca, în 1937, numărul lor să crească la 1419, iar în preajma lui 1940, la 1899. De altfel, rețeaua unităților culturale ale Asociațiunii și-a desfășurat activitatea, făcând abstracție de directivele și regulamentele impuse de Fundația Culturală Regală „Carol I”.

Într-un mod asemănător s-a desfășurat și activitatea Ligii pentru Unitatea Culturală a României. Barbu Theodorescu afirma că „N. Iorga crease prin Liga Culturală, începând din 1909, sute de biblioteci la sate prin filialele Ligii sau prin cămine culturale”.

Dezvoltarea capitalistă a țării a dus, spre sfârșitul secolului al XIX-lea, dar mai ales în primele decenii ale secolului XX, la o mai bună organizare a muncitorimii, pentru apărarea drepturilor sale. Astfel, se înființează cluburi, biblioteci muncitorești. Până în 1904 ființau doar 16 asemenea biblioteci, iar în perioada 1905-1921 încă 88. Cu mici excepții, numărul lor a rămas neschimbat până în 1941. Un caz singular îl reprezintă realizările Casei Autonome a Monopolurilor (1929), care-și propusese să realizeze „o activitate susținută pentru crearea de biblioteci și de cooperative pe lângă toate centrele de cultură a tutunului, făcându-se chiar un regulament privitor la «biblioteca cultivatorului de tutun»”. În 1933, D. Guști afirma „Mă mândresc foarte mult că la Casa Autonomă a Monopolurilor am făcut 800 biblioteci [...] Se poate face deci o cultură intensă și serioasă fără niciun mijloc de la stat. Aceste 800 de biblioteci sunt viabile, sunt bune, sunt înzestrate, au bugetul lor și nu trăiesc din mila Statului, nici din mila Casei Școalelor, ci trăiesc viața lor proprie”.

O inițiativă laudabilă pentru dezvoltarea actului cultural, deci și a lecturii, a fost cea a înființării Caselor Naționale, a căror baze s-au pus în 1917, la Onești. Înmulțindu-se numărul lor, s-a constituit Centrala Caselor Naționale, cu statute proprii din 1918. Propagând „Învățăături și îndemnuri bune”, prevedeau, alături de „sală de sfaturi și teatru” și „regulamentul de funcționare al bibliotecii, care împrumuta cărțile și pentru acasă”. „Aceste structuri, complexe culturale și biblioteci, au activat până în anii '30, răspunzând unor nevoi sociale și intelectuale resimțite de o lume ce aspira la ameliorarea prin educație și implicare, prin viața comunitară civilizată”. Se continuă în primele trei decenii ale secolului trecut demersul de înființare de dezvoltare a unor biblioteci de către asociații, societăți, cluburi, casine, care contribuie la fenomenul dezvoltării lecturii. Câteva dintre ele: Cercul studentesc dâmbovițean (Târgoviște, 1920), Societatea de lectură „Andrei Șaguna” (Sibiu, 1922), Biblioteca Casinoului (Vulcan), Casina Națională (Deva, 1930), Reuniunea „Cele trei Crișuri” (Oradea, 1920), Societatea „Cosânzeana” (Onești, 1928). Preocupări de asemenea natură se semnalează și în rândul unor categorii profesionale: mineri (Vulcan, Petrița), muncitori, croitori (Cluj), petroliști (Moreni), cele ale avocaților, ale altor societăți și asociații preoțești sau ale comunităților evreiești.

Ce ne facem cu lectura?

Toate statisticile din ultima vreme certifică un trist adevăr: suntem o țară cu un foarte redus consum de produse de igienă corporală și cu servicii/produse culturale. Toată lumea acuză pe unii și alții de la vârf că „au distrus România” dar puțini se întreabă ce au făcut personal pentru a prezerva un set de valori pe care declară a-l venera. Sau măcar ce s-ar putea face de acum înainte.

Dacă s-ar face o anchetă de natură să descrie cum ar arăta țara la modul ideal ar rezulta că „cineva”, guvernul și președintele mai exact ar trebui să facă un miracol și lucrurile să stea așa: tot românul să lucreze la stat, cu salarii de două mii de euro lunar, cu program de cinci ore, cu bonusuri și multe zile libere, șoselele să devină autostrăzi, gunoiul personal să dispară cumva, undeva, fără să trebuiască sortat și să se topească în pământ după grătarul la iarbă verde, să se interzică orice taxă și orice impozit și să fie „libertate” adică fiecare să poată face orice și fără consecințe. Pentru a întregi tabloul, vârsta de pensionare ar trebui să fie la 40 de ani (cu pensie cât salariul + 20%) cu excepția profesorilor universitari care s-ar pensiona la 115 ani.

Ceea ce, în mod evident, este o utopie. Mai puțin ultimul punct care chiar s-ar putea să fie votat în Parlament. La fel cu învățământul. Toată lumea strigă că „e la pământ”, distrus de cutare, cutărescu, cutăreanu, dar de data asta, o anchetă de felul celei de mai sus n-ar putea configura nicio utopie. De fapt nimănui nu-i este clar cum ar trebuie să fie, în afară de faptul că trebuie bani, bani, bani. Culmea este că singurii care par a ști ce vor sunt elevii, ultimii care sunt luați în seamă. Ce vor ei? Nu trebuie anchetă. Ajunge să cauți pe internet ce scriu liceenii de la Sfântul Sava despre un profesor al lor de română (profesor emerit ce

e drept). Omul e iubit, respectat, admirat, iar cine nu are ore cu el „se oftică”. Pentru ce toate acestea? Scrie pe site: este o enciclopedie, se prezintă în clasă calm, demn, în costum impecabil, cu cravată, nu-i umilește, are umor, e prietenos, le deschide mințile, îi face să înțeleagă literatura, le stimulează curiozitatea intelectuală. Acești elevi ai lui citesc cu plăcere și după ce pleacă din liceu.

Dacă elevii știu ce vor, majoritatea „factorilor de decizie” și a „cadrelor didactice” sau, cum le place televiziunilor „dascălii”, nu par a se fi întrebat cum anume ar trebui să stea lucrurile. Până la urmă, societatea românească știe ce tipuri de cetățeni vrea să producă sistemul de educație? Știe măcar către ce model de societate pe termen scurt, mediu și lung vrea să mergem? Am făcut referiri la școală ca

preambul pentru problematica lecturii, care interesează biblioteca. Până să se lămurească societatea ce viitor real-posibil, nu croit din fantasmăle mai sus pomenite, dorește, Biblioteca, legată de școală, poate să-și apere poziția în comunitate pe cont propriu. Drept e însă că depinde de familie și de școală, de unde vine publicul său. Nu se mai citește, știm, și tocmai se pune problema ca vicioșii care o mai fac să fie pedepsiți și descurajați cu o taxă pe cultură, căci a citi e un obicei pesemne nociv.

Dar dincolo de tembelismul „factorilor de decizie”, fiecare familie, fiecare școală și fiecare comunitate poartă partea ei de răspundere.

Cu familiile, răspunderea este afectată de nivelul de ignoranță/educație al fiecăreia și de sărăcia/prosperitatea lor.

Cu școala, lucrurile stau diferit. Chestiunea de inerție, mentalitate, conformism.

În secolul XVIII, esențial în educația pentru literatură a tineretului devenise un roman de necitit, *Aventurile lui Telemach*, al scriitorului francez François Fenelon (de Salignac de la Mathe, 1651-1715), o continuare a *Odiseei* lui Homer, poveste în care fiul lui Ulysse își căuta tatăl.

În secolul al XIX-lea nu-l mai citea nimeni. Nimeni, în afară de clasa educată din Principatele Unite, din ale cărei biblioteci nu lipsea. Era o lume defazată, care prelua modele abandonate de societățile care se precipitau spre progres.

Fie-ne iertată comparația, dar felul în care se face în școală educația pentru lectură arată astfel: unui tânăr din „secolul romantic”, contemporan cu Hugo, Lamartine și Vigny, școala i-ar impune în programă Fenelon. Autorii noștri de programe și manuale de literatură nu-și pot, pur și simplu reprezenta orizontul mental al copiilor pe care îi educă. Și nu le e clar ce vor să devină acești copii. Și nu pot înțelege de ce „ăia mici” nu mai gustă poveștile tradiționale.

Cunosc persoane scandalizate sincer de predilecția pentru *Harry Potter* și *Stăpânul Inelelor*. Niciuna nu le-a citit, dar vituperează împotriva lor, pentru că ne-ar distruge specificul național. Dar *Harry Potter* pledează pentru cunoaștere, pentru respectul față de profesorii de la Colegiul vrăjitorilor, pentru valorile prieteniei, pentru curaj, pentru opoziția în fața răului. La fel ca și *Stăpânul Inelelor*, un basm cult cu pasaje de o poezie a străvechimirii întâlnite, cu descrieri fabuloase și cu mesaj profund „umanist” cum se spunea odată cu un termen azi desuet. Tocmai prin ceea ce are universal fiecare dintre aceste cărți contestate în necunoștință de cauză au ele succes.

Nu se poate cere unor copii crescuți cu televizor, tabletă, telefon mobil, născuți în majoritatea în orașe, mulți deja umblați prin lume, cu reprezentare asupra civilizației incomparabile față de generațiile precedente să se dea în vânt după basme cu moșul și baba de la țară, cu Stan Pățitul, cu Harap Alb. Bunicile lor poartă pantaloni și genți de umăr, cum să și le reprezinte pe bunicuțele cu broboadă de la țară? Bunicii lor poartă blugi, în masă, de un sfert de secol. Cum să-i impresioneze armăsarii care zboară, când au văzut Star Trek?

Ce literatură conțin manualele noastre? Ce comentarii li se servesc de către profesori? Ce abordare sentimental anacronică, emfatic-eroică,

patetică ori mărunț-analitică? Sunt cazuri în care copiii educați de acasă pentru lectură sunt îndepărtați de literatură ca urmare a orelor de la școală.

Și atunci, de îndată ce trec BAC-ul (sau nu) nu se vor mai atinge de „genurile și speciile literare” de care au fost excedați în clasă. Și bibliotecile se vor vedea părăsite (căci acum îi mai aduce școala și mai vin, cât or mai veni, cei de vârsta a treia). Și nici editurile n-o vor duce prea bine.

Poate în loc de lamentații poetice ar folosi mai mult o analiză comună, a bibliotecilor, școlii, profesioniștilor din cultură, organizațiilor cu profil compatibil, publicațiilor culturale (în absența unui organism de genul celor instituționalizate în Franța de exemplu) pentru a se stabili odată: ce fel de cetățeni vrem? Cu câte/care profiluri, intelectuale/culturale/profesionale, și abia apoi să vedem cum, prin ce mijloace, cu ale cui competențe și eforturi, în cât timp, putem construi ceva, folosind eficient cu ce resurse financiare, de unde, și ce resurse umane.

Toate acestea cer timp, durează, dar de undeva trebuie început. Sigur în mod concertat, dar nu pornind de la premisa că cineva știe exact ce e de făcut și cum, ci de la aceea că este nevoie de o reflecție critică, de o evaluare fără complezență și de un demers care să nu dureze doar pe parcursul unui seminar, al unei mese rotunde sau unui workshop. Evident, cu aceasta am imaginat încă o utopie.

Conf. univ. dr. Sultana Craia

DEMERS BIBLIOTECAR MODERN

Seara de carte la ceas aniversar

A trecut un an de când, la Târgoviște, un grup de iubitori ai lecturii, în frunte cu Roxana Ioana Eremia, au înființat Seara de Carte Târgoviște. Inițiativa, pornită de la Brașov, a prins în mai multe centre urbane importante, în prezent Proiectul „Seara de Carte România” având „sedii” în Brașov, Sibiu, Târgoviște, București și Cluj.

La Târgoviște, proiectul a fost susținut de către Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița, instituție ce are între obiectivele sale promovarea lecturii în rândul comunității locale și județene. Biblioteca a asigurat spațiul necesar desfășurării evenimentului și promovarea sa în mass-media. Deși demarajul a fost mai dificil, cu grupuri mici de participanți, odată cu popularizarea sa și cu spargerea barierelor unui cadru aparent oficial, iubitorii lecturii și-au dat seama că se pot întâlni și discuta la fel ca într-un grup de prieteni, iar numărul lor a crescut considerabil. Așa se face că, numeroase seri au grupat peste 30 de persoane, iar până în prezent peste 100 de persoane, de diverse vârste au prezentat o carte sau au audiat prezentarea unei cărți.

Dar să vedem de la ce s-a pornit:

Misiunea – Vrem să vă arătăm că fiecare dintre noi poate să inspire prin propriile viziuni despre LUME, UNIVERS, OM, CARTE, în fiecare zi, în tot locul unde va merge, așadar chiar și dincolo de „seara de carte”.

Vrem să descoperim cât mai multe puncte de vedere, să ne confruntăm cu situații noi, să cunoaștem oameni frumoși și să ne putem împărtăși unii altora ideile și gândurile. Astfel, implicarea noastră culturală publică va viza o serie de acțiuni prin ceainării ori librării și nu numai.

Viziunea – Avem de partea noastră lectura, viziunea liberă asupra lumii și cugetarea proprie, iar „seara de carte” aduce ceva doar al ei: curajul, prin exemplul deschis al acțiunilor noastre.

Motto: „Căci nimeni și nimic nu poate recomanda mai obiectiv o carte sau un autor decât un cititor”

Motto acțiune: „Ca să pui suflet în ceea ce faci, trebuie să ai minte... Citește o carte!”

Principii și valori:

Cartea, autorul și cititorii sunt valorile noastre reale, palpabile și pline de har.

Regulament:

Întâlnirile serii de carte se țin joi seara și încep la ora 18:00, de două ori pe lună. Acestea presupun promovarea cărților și a autorilor ce ne-au impresionat. Cartea despre care urmează a se vorbi, este propusă și stabilită într-o întâlnire

anterioară. Va fi prezentată de cel ce și-a asumat acest rol pe parcursul a 45 de minute în manieră personală (fiecare are libertatea de a-și alege modul de prezentare: audio, video etc.). În caz că nu-și asumă nimeni acest rol, se va decide de reprezentantul seriei de carte.

O scurtă recenzie a cărții ce urmează a fi prezentată ne este necesară spre a fi publicată pe site în cel mai scurt timp. Întâlniri în afara celor fixate pot avea loc la propunerea grupului și/sau a reprezentantului seriei de carte.

Bunul simț ne obligă să respectăm și să ascultăm ce are de spus cel ce prezintă cartea. După cele 45 de minute ce îi sunt alocate urmează discuții libere pe subiect timp de alte 45 de minute.

Cam așa arăta proiectul la momentul lansării sale. În prezent rigiditatea conceptului a fost depășită prin contribuții constante aduse de către participanți. În numeroase întâlniri, spațiul alocat prezentării, dar mai ales discuțiilor de după s-a dovedit insuficient, pasionații rămânând chiar și peste 3 ore. Pentru confortul întâlnirii, biblioteca a alocat pe lângă spațiu și mobilier de ratan, cu scaune și mese tip cafenea, unde participanții pot servi ceai sau cafea, asigurate de către organizatori. Nu în ultimul rând, pentru a premia participanții, Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița, a aplicat și obținut grantul în cărți „Books 4 youth” oferit de Fundația „Mereu Aproape”.

Un număr important de volume au fost „disecate” astfel, impresionantă fiind și diversitatea lor stilistică. Au fost analizate lucrările unor autori tineri locali (Vasile Lupașc), ale unor clasici ai literaturii universale (Aleksandr Soljenițin, Ken Kesey, Arthur Conan Doyle), ale unor autori în trend (Jan Potocki, Tracy Chevalier) sau chiar benzi desenate.

O altă inovație interesantă, primită foarte bine de către iubitorii cărților a fost prezența autorului lucrării discutate, acesta primind cu plăcere invitația de a-și vedea opera disecată și răspunzând la întrebările puse cu generozitate de către participanți. Cel care a răspuns primul invitației a fost scriitorul târgoviștean Vasile Lupașc, în data de 23 martie 2015, când a fost prezentat romanul său istoric, *Răstignit între cruci*.

Pentru a concluziona putem spune că: Seara de carte a luat naștere din dorința de conectare cu ceilalți prin ancora cărților. Este un prilej de bun augur pentru pasionații de carte, lectură, scris să se întâlnească și să discute despre cărți, dar și despre căutările lor.

dr. Alexandru Ștefănescu

Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița

Ziua Europeană a Siguranței pe Internet

Safer Internet Day sau **Ziua Siguranței pe Internet** (în România) este sărbătorită în fiecare an în luna februarie, în peste 60 de țări din întreaga lume, începând din anul 2003.

La nivel european **Safer Internet Day** se desfășoară sub egida rețelei europene „**INSAFE**” – **European Safer Internet Network** (rețeaua europeană a centrelor de

supraveghere a siguranței pe Internet), cofinanțată de către **Programul Un Internet mai sigur** (Safer Internet Programme), iar în România evenimentul este organizat și promovat de către **Consortiul Sigur.info** format din: **Organizația Salvați Copiii România**, ca și Coordonator național al proiectului, **Positive Media** (companie dezvoltatoare de servicii

web din România; oferă soluții pentru navigarea în siguranță pe Internet) și *Focus – Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploați Sexual*, începând din anul 2008.

Ziua Siguranței pe Internet are ca scop:

- promovarea utilizării într-un mod mai sigur și responsabil a tehnologiei on-line și a telefoanelor mobile, mai ales de către copii și adolescenți
- conștientizarea și educarea acestora asupra pericolelor navigării nesupravegheate pe Internet

Anul acesta, evenimentul ajuns la ediția a XII-a, a avut loc în data de 10 februarie. Tema ediției a fost: **Împreună facem Internetul mai bun! (Let's create a better Internet together!)** și a vizat necesitatea colaborării între toți utilizatorii de Internet, de la copii, părinți, profesori, reprezentanți ai industriei, politicieni sau formatori de opinie, pentru a face mediul online unul mai bun și mai sigur.

Societatea în care trăim astăzi este caracterizată de prezența covârșitoare a dispozitivelor tehnologice moderne, care reduc distanțele dintre oameni și conduc la nașterea unei noi realități, cea virtuală. Copiii cresc în această lume digitală și sunt conștienți de existența acestor dispozitive de la o vârstă din ce în ce mai mică. Protecția datelor cu caracter personal a devenit o preocupare esențială a vieții cotidiene. De fiecare dată când copiii accesează mediul online, există riscul să divulge informații personale pe web.

În acest context, este clar că și bibliotecile publice trebuie să se implice, ele având un rol important în pregătirea utilizatorilor (în special al adolescenților și copiilor) cu privire la utilizarea internetului.

Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița a organizat pentru prima oară

evenimentul „**Ziua Europeană a Siguranței pe Internet**”, în acest an. Manifestarea a fost dedicată celor mai tineri utilizatori ai Internetului, urmărind aspecte principale privind:

- siguranța în mediul virtual
- păstrarea intimității
- comportamentul online al copiilor și tinerilor
- rolul bibliotecii în educarea copiilor și a tinerilor în utilizarea mediului virtual.

La activitate au participat elevi din clasa a III-a de la Școala „Coresi” din Târgoviște, însoțiți de învățător Florica Oprea și câțiva părinți.

Au fost discutate probleme legate de siguranța în mediul virtual, păstrarea intimității și comportamentul online al copiilor și tinerilor; au fost date sfaturi cu privire la: „**Cum arată amprenta noastră digitală?**”, „**Cum ne comportăm pe Internet?**”, „**Cu cine intrăm în conversație?**”, „**Cum poți raporta o problemă?**”. Copii au fost foarte receptivi și au dat exemple din viața lor, din experiența lor pe Internet.

În partea a doua a activității, elevii au fost lăsați să navigheze site-ul www.esafetykit.net, creat special pentru copii cu vârste cuprinse între 6-12 ani, care explorează problemele de siguranță online, cum ar fi securitatea, comunicarea, hărțuirea pe Internet și distracție/jocuri, oferind în același timp părinților, profesorilor și tinerilor sfaturi despre cum să depășească aceste probleme.

Setul de instrumente de familie interactiv include și două secțiuni dedicate părinților și profesorilor, unde sunt puse la dispoziție acestora diferite materiale (ghiduri, cărți, broșuri) ce pot fi descărcate în format pdf.

Neana Faur

Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița

„Voluntar activ, tânăr creativ”

Mulți dintre bibliotecarii de la Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița cred cu tărie că BIBLIOTECA poate și este capabilă să se reinventeze, să se adapteze nevoilor comunității.

Știm că prin implicare nu putem face minuni, dar implicându-ne putem aduce o parte din lumea la care visăm. Așa că atunci când s-a ivit oportunitatea de a aplica pentru conceptul – *Biblioteca V* – inițiat pe ProVobis, am spus „De ce nu?”.

Am dorit să înscriem biblioteca noastră în rândul Bibliotecilor V – *o bibliotecă dinamică, deschisă tuturor vârstelor și grupurilor sociale, care ține pasul cu nevoile comunității, pe de o parte, și respectiv cu metodologiile moderne de implicare a cetățenilor, pe de altă parte* – și „Raftul cu Inițiativă” să reprezinte un început, o nouă serie în cadrul serviciilor oferite comunității de biblioteca publică.

Și am reușit... alături de alte 15 biblioteci din țară, am fost selectați să facem parte din proiectul național „**Raftul cu inițiativă – Dezvoltarea de programe de voluntariat în biblioteci**” implementat în perioada mai 2014 – iunie 2015 de Pro Vobis – Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat în parteneriat cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), finanțat prin Granturile SEE 2009-2014, în cadrul Fondului ONG în România.

Proiectul își propune diversificarea oportunităților de implicare prin voluntariat în cadrul bibliotecilor publice din România, care să ofere soluții calitative de implicare a cetățenilor de orice vârstă în beneficiul comunităților pe care le deserveșc.

Bibliotecile participante vor beneficia de intervenție personalizată complexă în profesionalizarea muncii cu voluntarii și dezvoltarea capacității de a implementa programe de voluntariat.

Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița, prin cei doi bibliotecari aleși pentru specializare – Rusu Raluca din cadrul Sălii Multimedia-Internet și Chebac Magdalena Claudia din cadrul Secției Tehnico-Științifică – a participat deja la cele două sesiuni de training. Prima sesiune a avut loc la Cluj-Napoca în perioada 14-17 septembrie 2014 și a avut ca temă: „**Managementul programelor de voluntariat și Managementul voluntarilor**”, iar a doua sesiune a avut loc în perioada 27-29 ianuarie 2015 la Predeal și a fost desfășurată pe grupe, astfel încât cei doi participanți ai fiecărei biblioteci selectate să ia parte la câte o sesiune cu teme diferite. Astfel, Claudia Chebac a participat la cursul având tema „**Metode de educație nonformală – Teatrul Forum și Biblioteca Vie**”, iar Raluca Rusu a participat la cursul cu tema „**Dezvoltarea creativității pentru campanii de voluntariat de succes**”.

Viziunea instituției noastre în cadrul acestui proiect rezonază cu sloganul „*un voluntar, o inițiativă – resurse pentru un succes sigur*”, încercând o mai bună valorizare a potențialului uman oferit de voluntariat în contextele socio-economice actuale pentru a deplasa ponderea motivațională a tinerilor de la grade negative la valori pozitive și constructive.

Integrarea tinerilor în colectivități a devenit o problemă stringentă a

comunității urbane moderne, consecințele fiind deosebit de grave pentru viitorul acestor persoane, drept pentru care dorim să semnalăm această problemă prin programul „**Voluntar activ, tânăr creativ**” derulat de Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița în perioada ianuarie – iunie 2015.

Conștientizând acest lucru, dorim să ne asumăm un rol proactiv atât noi, cât și voluntarii care fac parte din acest program. Așa că, pentru tineri și cu tineri, vom derula o serie de activități:

- Seminarii interactive – activități de consiliere a adolescenților pe teme legate de provocările vârstei

- Ateliere de presă – din tainele jurnalismului
- Sesiune de coaching – cursuri de orientare în cariera viitoare
- Ateliere de origami și quilling – dezvoltarea creativității și descoperirea abilităților practice
- Teatru Forum – spectacol interactiv pe teme de interes social
- Campanii de promovare a lecturii și voluntariatului
- Descoperă orașul prin fotografii
- Organizarea punctului de informare despre voluntariat „Raftul cu inițiativă”
- Activitate în aer liber: *Tatuaje Prolectura / Hai să promovăm cultura / Și să terminăm cu ura!*

Programul „**Voluntar activ, tânăr creativ**” propune schimbarea! Trebuie să acționăm în acest sens. Așteptând de la alții schimbarea, nu vom atinge obiectivul, dar implicându-ne în activități de voluntariat, avem posibilitatea de a ne pune în practică ideile, conștientizând beneficiile activităților desfășurate, minimalizând potențialele bariere de percepție și producând schimbarea dorită.

„A lucra împreună cu alții și a împărtăși cu aceștia un țel comun sunt fundamentele unei misiuni”. Misiunea programului nostru este să ne implicăm voluntar în viața comunității din care facem parte. Să fim noi schimbarea pe care o dorim celorlalți!

Claudia Chebac, Raluca Rusu

Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița

DIN VIAȚA BIBLIOTECILOR

De Dragobete, iubește românește... la Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița

La noi poți sărbători dragostea....,

Prilej de bucurie și veselie, **Dragobetele** reprezintă unul dintre cele mai frumoase obiceiuri străvechi ale poporului român, iar românii care cunosc legenda **Dragobetelui** o celebrează pe **24 februarie** a fiecărei primăveri.

Momentele pe care le creăm spre a ne arăta dragostea ar trebui să fie un lucru potrivit pentru toate vârstele. „Să ne facem un mod de viață în a ne arăta cinstirea, respectul, iubirea și spiritul de sacrificiu față de persoana iubită și dragostea ne va fi răsplătită”!

Pe **24 februarie** se iubește, iar înainte vreme, pretutindeni se auzea zicala: „**Dragobetele sărută fetele**”!

Sărbătoarea **Dragobetelui** are o simbolistică bogată și interesantă, iar **Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”** și-a propus să promoveze cu ocazia acestei sărbători, obiceiurile și tradițiile românești; obiectivul principal al manifestării fiind cunoașterea tradițiilor de primăvară ale românilor și respectarea lor de către noi toți.

Astfel că, ziua aceasta s-a constituit într-o sărbătoare plină de semnificații, căreia, ne-am propus să-i interpretăm atât simbolistica, cât și conținutul, iar prin tema propusă, **De Dragobete, iubește românește la Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”**, să-i descoperim atât componentele teoretice cât și pe cele practice.

Leții despre iubire – componenta teoretică a dezbaterii, prin care am stabilit tipologii ale oamenilor îndrăgostiți, manifestări comportamentale înțelese și mai puțin înțelese.

S-au formulat întrebări și s-au dat răspunsuri despre cum înțelegem sentimentele de iubire; despre ceea ce reprezintă iubirea....

Am aflat cum se poate manifesta dragostea față de: familie (părinți, copii sau alte rude), prieteni, parteneri romantici, Divinitate, animale, obiecte, frumos, artă s.a.m.d.

Atelierul de creație Dragobete – partea practică a tematicii noastre, s-a adresat în primul rând celor care știu să îndrăgească frumosul, au învățat să-și transmită sentimentele, au curaj și determinare să mențină calitatea și încărcătura

de fond ale trăirilor interioare.

Noi am lansat această invitație tocmai din dorința de a îmbunătăți calitativ esența sentimentelor delicate, și de a transmite mesaje care să-și găsească corespondenți în gesturi, simboluri, creații și interpretări personale. Am profitat de **Dragobetele** autentic și ne-am spus câte ceva despre cel mai frumos sentiment din lume: iubirea.

Ne-am exprimat sentimentele și trăirile față de cei din jurul nostru, alături de elevii Liceului de Arte Bălașa Doamna, **Marti, 24 Februarie 2014, ora 10.30, la Sala de Conferințe a Bibliotecii.**

Cele trei etape concepute ne-au ajutat să ne expunem emoțiile la dimensiunile dorite de noi, astfel:

Etapa I – Cunoașterea tradițiilor de primăvară ale românilor/ Tradiții și obiceiuri de Dragobete

Cine este **Dragobetele**?

Când și de ce se serbează **Dragobetele**?

Ce tradiții sunt de **Dragobete**?

Am făcut împreună istoricul sărbătorii de **Dragobete**, proveniența, consistența și semnificația acestei sărbători. Răspunsurile la întrebările legate de partea arhaică a sărbătorii au fost interpretate și redată întocmai de către d-na bibliotecar Alina Cojanu, care a adaptat mesajul tradițional și l-a suprapus celui modern, pentru a induce starea naturală a sentimentului de iubire manifestat sub atât de multe forme.

Aceasta este povestea care ne-a adus împreună, în ziua de **24 Februarie**, și ne-a învățat cum suntem legați de străbunii noștri și care este datoria noastră, a celor care pătrundem tainele unui rit.

Dragobetele – sărbătoarea primăverii și a iubirii la români.

Până în ziua de astăzi 24 februarie a rămas cu semnificația trezirii naturii, a păsărilor care încep să își caute cuiburi, a oamenilor care rezonază cu trezirea naturii la viață.

Dragobete este fiul Dochiei, un bărbat chipeș și iubăreț nevoie mare. Nu blând ca Sf. Valentin, ci năvalnic, plin de energie și veselie, el era la daci zeul care, ca un „naș cosmic”, oficia în cer la începutul primăverii, nunta tuturor animalelor. Și la noi, există credința că păsările se „logodesc” în această zi, acum e momentul în care natura reînvie la viață. Credința s-a transmis către oameni, astfel încât, de Dragobete, fetele și băieții

se întâlnesc pentru ca iubirea lor să țină tot anul, precum a păsărilor și animalelor.

În ziua lui Dragobete tinerii se primenesc în haine curate de sărbătoare și pornesc cu voie bună înspre pădure pentru a culege ghiociei, viorele, tămâioare pe care le așează la icoane și le folosesc la diverse farmece de dragoste. Înspre ora prânzului, fetele pornesc în goană spre sat, fuga fiecăreia atrăgând după sine câte un băiat și nu unul oarecare, ci acela care le îndrăgește. De își prinde aleasa, acesta îi fură o sărutare în văzul lumii, sărutare ce simbolizează legământul lor de dragoste pe întregul an de zile.

Un alt obicei al fetelor este de a strânge omătul netopit, apa de ploaie sau de izvor, cu mare grijă pentru că se spune că e „născută din surâsul zânelor”, aceasta având proprietăți magice pentru a le face mai frumoase și mai drăgăstoase. Flăcăii strânși în cete sau mulțimile de fete obișnuiesc ca, în ziua de Dragobete, să își cresteze brațul în formă de cruce, după care își suprapun tăieturile, devenind astfel frați, respectiv surori de cruce. Dacă fetele nu se întâlnesc de Dragobete cu băieții, nu vor avea parte de iubire tot anul. Bărbații nu au voie să necăjească femeile și nici să se certe cu ele, căci altfel îi așteaptă o primăvară cu probleme. Atât băieții cât și fetele au datoria de a se veseli pentru a avea parte de iubire întreg anul, iar ca iubirea să rămână vie trebuie ca tinerii și nu numai ei în opinia noastră, să se sărute în această zi. Nu este voie să plângi în ziua de Dragobete căci lacrimile care curg de Dragobete sunt aducătoare de necazuri și supărări în lunile care vor urma.

Să continuăm și să spunem mai departe poveștile care ne ajută să contăm în această lume. Să îndrăznim să ne identificăm cu faptele și întâmplările din trecutul nostru. Astfel, ne vom putea adapta mai ușor tuturor întâmplărilor actuale din viața noastră.

Etapa II – Propria poveste de dragoste

Ne-am alcătuit propria poveste de dragoste, prin mesaje, poezie, cântece și gesturi simbolice.

La completarea prezentării noastre, contribuția de seamă și-a exercitat-o **Adrian Manu** (voluntar al Secției Împrumut pentru adulți), autorul unor desene cu tematică, „**Printre Potretele Iubirii**”, ce au făcut ca subiectul să-și păstreze autenticitatea și realitatea exprimării sentimentelor prin grafică în cărbune și creion.

S-a desfășurat un program artistic și un atelier de modelaj care a constat în confecționarea unui panou ce cuprinde versuri, inimioare, portrete, personaje și felicitări pentru cei dragi.

Am dat dovadă de dragoste, curaj și talent, însuflețind panoul cu sentimentele noastre, exprimate sub forma unor simboluri ale iubirii. Cele mai multe dintre lucrările celor prezenți au constat în transmiterea fără echivoc a trăirilor cu adevărat importante.

Versurile, frazele și desenele create, împreună cu muzica de fundal au constituit ambientul perfect, pentru un eveniment cu o asemenea încărcătură emoțională.

Etapa III

La final, ne-am bucurat împreună de ceea ce simțim pentru cei de lângă noi și ne-am confirmat puterea de exprimare. Conștienți fiind de sentimentele și trăirile noastre, am alcătuit împreună un panou original, plin de culoare și imaginație. Am simțit împreună bucuria de a trăi frumos, fără inhibiții și cu multă decență. Și, cel mai important lucru, am învățat să trăim intens sentimentele care ne definesc.

Toate aceste comportamente culturale și demersuri artistice au avut ca punct de plecare și centru de interes **Dragobetele**, sărbătoarea iubirii la români.

Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”, prin activitatea prezentată își propune să susțină relația dimensiunilor culturale naționale a acestei sărbători.

Vă mulțumim, încă o dată tuturor celor prezenți, și vă așteptăm să răspundeți în continuare cu interes și la celelalte activități concepute pentru tot parcursul anului de către Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița.

Anca Radu

Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița

Biblioteca și școala

Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița a desfășurat de-a lungul timpului numeroase activități ce vin în întâmpinarea nevoilor culturale și spirituale ale comunității dâmbovițene, adresându-se tuturor categoriilor de vârstă. Aceste activități s-au desfășurat atât în cadrul instituției, cât și în teren.

La începutul fiecărui an școlar instituțiile de învățământ solicită ajutorul Bibliotecii Județene pentru activitățile pe care urmează să le desfășoare pe parcursul anului. În prezent, bibliotecarii nu mai sunt doar simplii „șoricei de bibliotecă” cu misiunea precisă de a da și de a primi cartea, ci au devenit adevărați oratori, capabili să susțină activități cu sute de persoane, sunt tot mai informați în toate domeniile solicitate, aducând material atât pe suport de hârtie cât și pe suport electronic, căci tehnica modernă a pătruns și în sanctuarul cărții.

Recunoașteți povestea, recunoașteți personajul este una dintre activitățile desfășurate în cadrul programului *Școala altfel*. *Să știi mai multe, să fii mai bun*, program implementat la nivel național, care a debutat în anul 2012, în perioada 2 – 6 aprilie. S-a menținut cu succes pe parcursul timpului și a inițiat acțiuni multiple pentru toate categoriile de vârstă. Activitatea *Recunoașteți povestea, recunoașteți personajul* a avut mult succes pentru preșcolari și chiar școlarii mai mici, s-a desfășurat la sediul bibliotecii, în sala de conferințe, unde copiii s-au simțit în largul lor și au participat cu entuziasm. Felul cum bibliotecarul responsabil cu această activitate a știut să-i atragă în caruselul poveștilor a fost remarcat și apreciat de profesorii însoțitori. S-a folosit cu acest prilej material pe suport video, cu imagini viu colorate. Înscrierile pentru participare s-au făcut cu programări, ajungându-se totuși la 100 de copii pe serie. Activitatea a fost evidențiată și în mass-media.

O altă activitate de succes susținută de Biblioteca Județeană, de data aceasta solicitată în calitate de partener de către Biblioteca orașenească „Gh. N. Costescu”, a fost **Educație Juridică cu și despre Tineri** desfășurată în data de 09.04.2014. Pentru că a fost o activitate de amploare la care au participat elevii Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” – Pucioasa, clasele a VII-a și a VIII-a, s-a ținut la „Centrul Cultural” al orașului Pucioasa. Alte persoane invitate au fost: D-na Catană Elena de la Serviciul de Evidență a Persoanelor Pucioasa și DI. Maier Ion, Col. în rezervă, Șef al Poliției Comunitare Pucioasa. Activitatea a fost interactivă, elevii având diverse intervenții, necesare pentru înțelegerea anumitor aspecte prezentate. Au făcut cunoștință cu tipurile de documente de identitate utilizate de cetățenii români și au aflat cum trebuie să se

comporte în cadrul școlii și în societate, respectând legile țării. Alături de aceste informații, reprezentantul bibliotecii a prezentat *Medierea ca modalitate de rezolvare a conflictelor*. Această nouă formă de rezolvare a conflictelor, nou implementată în spațiul juridic românesc, a stârnit uimire și interes, atât din partea elevilor cât și din partea cadrelor didactice prezente la eveniment. A fost distribuit de către Consiliul de Mediere România material de specialitate pentru informare aprofundată. La activitate au fost prezenți 135 de elevi.

Anul acesta, biblioteca județeană a considerat că este nevoie de o variație, pentru ca interesul să rămână același. În acest scop, pentru a se adresa mai multor categorii de vârstă, s-a trecut la o variantă mai avansată a activității *Recunoașteți povestea, recunoașteți personajul* și anume *Carte versus film*. Această nouă activitate a urmărit să verifice cunoștințele elevilor mai mari, pe baza programei școlare. Verificarea s-a făcut utilizând fragmente din filme celebre: *Saltimbancii*, care are la bază volumul *Fram ursul polar* al lui Cezar Petrescu, *Dumbrava minunată* după lucrarea cu același titlu a lui Mihail Sadoveanu, *Toate pânzele sus*, film cu același titlu ca și romanul lui Radu Tudoran, *Neamul Șoimăreștilor* și *Frații Jderi* – romanele lui Sadoveanu etc.

Interesul a fost la fel de mare ca și în cazul desenelor, elevii participând cu interes. Obiectivul urmărit a fost atins din nou. Profesionalismul oamenilor de bibliotecă a fost clar și de necontestat. Probabil că anul ce urmează Biblioteca Județeană va avea alte activități, la fel de bine pregătite și aceeași oameni devotați.

Alina Cojalu

Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița

Secția Periodice-Legislație „Elena Văcărescu” a Bibliotecii Județene „I. H. Rădulescu” Dâmbovița

Una dintre secțiile cu un profil aparte din cadrul Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița este secția Periodice. Situată la etajul întâi al bibliotecii, Secția Periodice deținea la începutul anului 2015 un număr de 17550 u.b pe diferite suporturi, care pot fi oferite celor interesați, de la tradiționalele documente pe hârtie până la cele electronice, în limba română, franceză, engleză, rusă ș.a., începând cu anul 1968 și până în prezent. Anual achiziționăm mai mult de 35 de titluri de reviste și ziare din domeniile științelor economice, juridice și socio-umane, învățământ, educație, științe reale, cultură, sănătate etc.

Periodicele din această bibliotecă au parcurs drumul sinuos de la înregistrarea în cataloagele pe fișe scrise de mână sau de mașină, pentru a ajunge astăzi la catalogul on-line. Necesitățile de prelucrare modernă au determinat în timp, constituirea serviciului Periodice, când s-a trecut la prelucrarea profesionistă a acestora: inventariere sistematică, cotarea pe formate, catalogarea în sistem informatizat (programul ISIS, TINLIB, Liberty 5), legarea în volume etc.

Publicațiile periodice reprezintă o importantă sursă de informare și documentare pentru toate categoriile de utilizatori. Ele conțin, în general, informația cea mai nouă dintr-un domeniu și sunt foarte utile mai ales comunității științifice și au pe lângă rolul de a disemina informațiile pentru publicul larg, de prezentare a progresului economico-științific al societății precum și rolul de a oferi date și informații actuale, atractive pentru cititori. Noutatea este dată de frecvența actualizării informațiilor.

Indiferent că solicitarea vine din necesitatea de studiu sau cercetare, de calificare sau perfecționare profesională, de pregătire școlară sau din alte preocupări, am constatat că, în ultima perioadă, au început să fie consultate destul de des ziare și reviste vechi (perioada anilor 1970-1980) și amintesc aici câteva titluri: *România liberă*, *Scânteia tineretului*, *Gazeta sporturilor*, *România literară*, *Contemporanul*, *Cutezătorii*, *Șoimii patriei* și lista ar putea continua.

Am observat, de asemenea, în ultima perioadă o oarecare creștere a numărului de cititori adulți ai

Secției periodice, datorită schimbărilor socio-economice apărute, care au modificat oarecum sfera interesului de lectură a acestora. Solicitățile efective arată că cei mai mulți cititori au împrumutat până la sfârșitul anului 2014, pentru studiu la sală, 1105 publicații periodice, 2339 u.b din domeniul Generalități; 2069 – Științe Sociale; 1554 – Economie. Științe Economice; iar cei mai mulți, 2610 – Drept. Jurisprudență. Legislație.

Biblioteca, prin gratuitatea serviciilor sale, atrage cititorii cu venituri mici, dornici de a citi. Utilizatorii cu pregătire superioară solicită Serviciul Periodice numai în situații speciale: grade, doctorate, concursuri etc.

Lectura adultului, ca lectură degajată de constrângeri, este deseori asociată petrecerii timpului liber. Mai puțini sunt cititorii care citesc din rațiuni profesionale, ca și cei care își eșalonează motivat lecturile.

Biblioteca publică, fiind instituția care polarizează o multitudine de interese intelectuale ale diverselor structuri ale colectivității, datorită colecțiilor sale și mai ales a caracterului enciclopedic al acestora, are obligația educării cititorilor pentru informare, pentru folosirea corectă a informației, în mod eficient. Capacitatea secției de a atrage și de a-și forma cititori fideli se poate realiza numai prin calitatea serviciilor oferite. Cunoașterea și satisfacerea cerințelor acestora trebuie să ne preocupe în mod deosebit, în vederea realizării funcției sociale și culturale a bibliotecii.

Cristina Papoe

Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița

Cartea – obiect de patrimoniu sau destin al bibliotecii secolului XXI

„Cartea este o comoară mai scumpă decât toate comorile pământești, căci comoara aceasta înfrumusețează sufletul omului” – Psaltirea slavonă

Pornind de la acest citat ne întrebăm din ce în ce mai des care este rostul cărții astăzi în orizontul cultural al omenirii. Recunoaștem, ce-i drept, o mare parte dintre noi iubim textul citit din cărți, ne place să vorbim și să împărtășim și altora plăcerea noastră, gândind că doar așa ne putem debarasa din când în când de firescul cotidian. Astăzi, când totul în jur abundă de informații stocate electronic, poate Biblioteca prin rostul său firesc – Cartea, să se ridice și să-și croiască drum spre mintea și inima cititorului? De-a lungul timpului, milioane de oameni au fost fascinați de mirajul cărților. O carte este înainte de toate o operă gândită și muncită de minți scilpitoare și de multe ori neînțelese la timpul potrivit. Cartea este citită și înțeleasă de persoanele care recunosc cu sinceritate că textul tipărit le alungă starea de angoasă, îi transpune într-o stare de meditație, consolidându-le mintea cu informații folositoare. Dacă sunt citite cum se cuvine, cărțile vorbesc fără ocolșuri despre viața altora, dar și despre a noastră. În ziua de azi este un privilegiu să scrii cărți (care să fie citite) și este o onoare să fii cititorul unei cărți. Citește și fă ce vrei! – sună legea fundamentală a lecturii. Citește pentru a-ți deștepta mintea cu ideile, teoriile, cugetările și operele marilor personalități ale culturii universale. Lectura poate fi percepută ca un act de mântuire într-o lume pângărită de nepăsarea tot mai apăsătoare față de cultura scrisă. Cărțile pot fi asemănată cu „cei mai credincioși amici ai sufletului, care ne sprijină în singurătate, ne ajută să uităm asprimea oamenilor și a lucrurilor, ne potolesc patimile și grijile și adorm în noi plictiseala”(Jeremy Collier). Drumul parcurs prin marea istorie a culturii se face doar cu o carte mână. Tot ceea ce este omenesc și firesc se găsește doar în cărți – înțelepciunea, tristețea, bucuria, adevărul vieții de zi cu zi. Cărțile te provoacă să gândești deschizându-ți calea spre experiențe sufletești pe care nici nu bănuiai că le poți avea. Din cele mai vechi timpuri, cartea i-a scos pe oameni din negura ignoranței. Relația oamenilor cu cartea are o istorie îndelungată. Lectura a fost și va rămâne o activitate de îmbogățire cognitivă și spirituală. Fiecare întâlnire dintre om și carte necesită o pregătire prealabilă. Cititorul va căuta locul și timpul

potrivit pentru a gusta pe deplin un text literar, renunțând pentru o clipă la problemele sale lumești, pentru a explora lumea interioară a celui care scrie sau a celui despre care scrie. Atunci când citim realizăm un act al lecturii irepetabil și profund cultural. Lectura se produce prin intermediul unor canale de receptare speciale, șlefuite în timp, prin educație și prin parcurgerea permanentă a paginilor unor cărți. În urma unor procese de lectură consecventă și selectivă se așează valorile literare, se remarcă operele scrise, care au atins nivelul desăvârșirii artistice sau intelectuale. Nefiind un act gratuit, lectura produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate absolut nouă, de receptare a lumii interioare și exterioare. Chiar dacă trăim într-o lume puternic informatizată suntem datori să ne întrebăm cât instinct literar a mai rămas în noi? Ne întrebăm în ce măsură mai sunt cărțile personajele principale ale universului bibliotecăresc? Cu toate acestea, pledez pentru faptul că o lectură adevărată înseamnă existența bibliotecilor – lăcașe de cultură unice prin vechimea și trăinicia lor, unde răsfoirea cărților se realizează în liniște ca într-o taină doar de cititori știută. „O bibliotecă – scrie Lubblock – este un ținut vrăjit, un palat cu desfătări, un adăpost în care te poți adăposti împotriva furtunilor. Oricine va avea cheia de aur care deschide ușa tăcută a bibliotecilor, va găsi în ele încurajare și mângâiere, odihnă și fericire.” Bibliotecile au fost și vor rămâne instituții cu ușile permanent deschise. Cartea nu este doar obiectul primordial din cadrul unei biblioteci, ci reprezintă destinul de neclintit al ei. Un destin care i-a guvernat trecutul și care îi influențează permanent prezentul. Biblioteca prin intermediul cărții a produs și va continua să producă noi universuri având ca principală misiune permanenta revigorare a interesului cititorului pentru carte și lectură. În ceea ce privește atât prezentul cât și viitorul, totul depinde numai de noi, de obligația și nevoia de a permite cărților să-și manifeste eficiența contribuind la opera culturală a umanității.

Daniela Iordache

Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița

Comunicarea eficientă unește generațiile în bibliotecile publice dâmbovițene

Comunicarea este cel mai important element al societății moderne, singurul care poate crea o punte între generații, care poate lega echipe ai căror membri provin din diferite categorii socio-profesionale și de vârstă.

Este știut faptul că, în toate timpurile, au existat diferențe de opinie între tineri și vârstnici. Pentru a înlesni comunicarea dintre aceștia și pentru a promova familia și valorile sale în județul Dâmbovița, Biblioteca Județeană *Ion Heliade Rădulescu* Dâmbovița în parteneriat cu Asociația *Târgoviște spre Europa*, Asociația *Tineri pentru Europa de Mâine* și Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița organizează începând cu luna octombrie 2014, pentru o perioadă de un an, cursuri de comunicare și lucru în echipă în cadrul proiectului *Rețea de centre de educație nonformală pentru viață în mediul rural din Dâmbovița*, finanțat prin grant-urile SEE 2009-2014, în cadrul Fondului ONG în România. Cursurile se desfășoară în bibliotecile publice din județ și oferă o multitudine de oportunități pentru cetățeni.

Noutatea constă în desfășurarea unor ateliere

de lucru bazate pe comunicare, lucru în echipă și cunoaștere interpersonală care se adresează concomitent tinerilor de clasa a VIII-a și reprezentanților legali ai acestora, părinți, mătuși, bunici etc. Scopul workshop-urilor este de a-i face pe participanți să se cunoască în primul rând pe ei înșiși, iar apoi să încerce să identifice puncte comune cu persoanele apropiate, cu cei din familia

lor. Prin intermediul metodelor nonformale de lucru, participanții reușesc să iasă din cotidian și să ia parte la jocuri de teambuilding, comunicare eficientă în echipă, să își identifice stilurile personale de lucru și învață să fie mai receptivi și să asculte mai mult, indiferent de vârstă. Sprijinul în realizarea acestor ateliere a fost acordat de Mândruța Andreescu și Sebastian Rădulescu – formatori și Vlăduț Andreescu – coordonatorul rețelei de biblioteci, și bineînțeles, de bibliotecari deveniți experți formare în educația nonformală alături de 13 reprezentanți ai tot atâtea ONG-uri din județul nostru.

Astfel de întâlniri au avut loc deja în localități precum Puchenii, Săcuieni, Mătăsaru, Conțești, Doicești, Răciu, Titu, Pucioasa și sunt doar primele din cadrul mai multor serii de astfel de evenimente. Acestea s-au desfășurat în spațiile organizate de bibliotecile din localitățile menționate. Feedback-ul primit din partea participanților a fost unul pozitiv, ei exprimându-și dorința de a participa și la activități viitoare de acest gen prin care se urmărește să se învețe practic cum să fim eficienți când comunicăm, cum să creăm profilul și să interacționăm cu interlocutorul nostru folosind tonul și ritmul vorbirii, cum să înțelegem și să folosim în avantajul nostru limbajul trupului, spațiului, timpului, vestimentației, tăcerii, culorilor și multe altele. Unii au promis că vor recomanda și cunoscuților să se înscrie la aceste cursuri, mai ales având în vedere că participarea este gratuită.

Aflăm că proiectele cu finanțare sunt o bună oportunitate pentru a marca reușite profesionale și mulțumire sufletească, iar momentele în care se întâlnesc oameni care lucrează în cadrul acestor activități reprezintă prilejul potrivit pentru împărtășirea experienței. Schimburi de experiență desfășurate au avut loc deja în diferite zone ale județului atunci când se întâlnesc bibliotecari, ONG-iști, voluntari, copii și tineri. Cu toții se reunesc pentru a arăta exemple de activități nonformale ce pot fi realizate în cadrul proiectelor.

Întâlnirile conțin toate „ingredientele” unei reuniuni nonformale: prezentări Power Point ale bibliotecarilor despre activitățile realizate până

acum în localitatea lor și rezultatele obținute, exemple de bună practică și lecții învățate, idei de activități care pot fi realizate în parteneriat, precum și reprezentații de teatru forum ale celor două trupe create în cadrul rețelei de educație

nonformală din copii înscriși în grupul țintă provenind din localități diferite. Toți participanții sunt profund impresionați de reprezentațiile copiilor și doresc să se implice pentru a schimba ceva în comunitate, chiar și la nivel fictiv. Fiecare dintre cei prezenți au învățat din prezentările colegilor și sunt stimulați să realizeze activități similare în comunitățile lor.

Schimbările de experiență derulate până acum la biblioteci precum cele din localitățile: Vișinești, Aninoasa, Brănești sau Târgoviște aduc în atenția echipei de proiect un bilanț mulțumitor, în special în ceea ce privește impactul asupra beneficiarilor și a comunităților implicate. Bineînțeles, este loc și de mai bine, de aceea toți membrii echipei vor depune aceleași eforturi pentru ca lucrurile să se desfășoare în maniera planificată.

Ulăduț Andreescu

Biblioteca Perșinari – oportunități și inițiative

„Biblioteca este templul învățaturii, iar învățătura a eliberat mai mulți oameni decât toate războaiele din istorie.” *Carl Thomas Rowan*

Biblioteca Comunală Perșinari, înființată la data de 25 martie 2008, este o bibliotecă de tip enciclopedic, colecția fiind reprezentată prin documente repartizate pe toate domeniile cunoașterii. Încă de la înființare, o prioritate a Bibliotecii Comunale Perșinari a fost satisfacerea nevoilor întregii comunități pentru a contribui la dezvoltarea societății civile, consolidarea democrației și spiritului civic, educație permanentă, dezvoltarea socială și economică a comunității și la susținerea diversității culturale.

Fiind instituție culturală, biblioteca, promovează în primul rând cartea și încearcă atragerea la lectură a unui număr cât mai mare de cititori. Ca bibliotecar privesc copilul cu care lucrez nu ca pe un adult în miniatură, ci ca pe un om în continuă dezvoltare. Caut să pregătesc activitățile în bibliotecă astfel încât să trezesc utilizatorilor mei curiozitatea și să păstrez viu interesul pentru cunoaștere, pentru frumos, dar și să provoc căutarea, descoperirea noului. Pentru a ne atinge scopul, trebuie să-l obișnuim pe cititor să-și caute drumul și acesta nu se poate realiza fără obișnuința

de a lectura, iar lectura nu poate fi fără interes. Am observat ca mulți preferă să privească o emisiune la televizor sau să caute pe Internet în loc sa citească. Cu toată amploarea pe care a luat-o calculatorul sau televizorul și celelalte mijloace audio-vizuale, cartea a rămas unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire, de formare a omului societății moderne, de aceea, noi, bibliotecarii avem datoria de a prezenta micilor noștri cititori, într-o lumină cât mai bună foloasele cărții și să facem tot ce ne stă în putere pentru a-i atrage în descifrarea misterelor ascunse între filele fiecărei

cărți. În acest sens, biblioteca noastră este deseori locul unde au loc șezători literare; șezătoarea este o formă atractivă, recreativă și dinamizatoare, fiind cadrul cel mai adecvat manifestării libere a elevilor și în consecință cel mai eficient mijloc de exersare și cultivare a relațiilor de colaborare, de încredere, fiind o formă de activitate colectivă. Acest tip de activitate este desfășurat la anumite intervale de timp, ceea ce permite acumularea unor cunoștințe pe baza cărora elevii să poată participa la desfășurarea acestora.

În vederea cunoașterii cerințelor bibliografice ale procesului de învățământ și a satisfacerii nevoilor de lectură ale elevilor, a funcționat în permanență legătura cu toate instituțiile culturale ale comunei noastre – Primăria Perșinari, Școala Gimnazială Perșinari, Grădinița Perșinari, Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, Poliția Perșinari – fiind organizate deplasări la sediul acestora și acțiuni în colaborare cu ele. Acțiunile au fost proiectate conform Calendarului Manifestărilor cultural-artistice, material realizat de Biblioteca Județeană Dâmbovița. Există legături durabile cu cadre didactice și elevi care răspund constant la acțiunile de animație culturală ale bibliotecii.

Există preocupări permanente pentru a descoperi potențiali colaboratori, precum și întreținerea relațiilor cu persoane care au contribuit sau pot contribui efectiv la dezvoltarea colecțiilor bibliotecii prin donații sau atragerea unor parteneri, care oferă, la rândul lor, sprijin material, logistic și intelectual în realizarea diferitelor acțiuni ale bibliotecii.

După multiplele discuții avute cu numeroase persoane din localitatea noastră, am descoperit nevoia de informare a membrilor comunității noastre cu privire la Uniunea Europeană; Cu sprijinul Centrului Europe Direct Târgoviște am reușit înființarea unui Punct de Informare Europeană în luna iulie 2009, prin intermediul căruia cetățenii obțin informații și răspunsuri privind legislația Uniunii Europene, politicile sale, programele sale, precum

și alte oportunități de finanțare oferind un serviciu adaptat nevoilor locale. De asemenea creează pentru publicul larg oportunitatea de transmitere de feed-back, instituțiilor europene sub forma de întrebări, opinii sau sugestii.

Împreună cu membrii Consiliului Local Perșinari, utilizatori ai bibliotecii noastre, cadre didactice, elevi, ne implicăm în acțiuni organizate de Centrul Europe Direct Târgoviște.

Pe tema protecției dreptului de autor, am selectat elevi ai Școlii Perșinari pentru participarea la programul „Școala de vară”, desfășurat la Biblioteca Județeană Târgoviște, în ateliere de lucru, unde și-au format deprinderi în confecționarea unor produse care au fost valorificate prin acțiuni umanitare: „Magia darurilor”, „Crăciun European”.

În colaborare cu Școala (cadre didactice și elevi) și Consiliul Local inițiem adesea programe de întraajutorare a persoanelor cu posibilități materiale reduse (copii, bătrâni, familii numeroase) prin colectarea de bunuri constând în alimente, jucării, bani etc.

Este de remarcat implicarea în documentarea și căutarea unor materiale necesare realizării lucrării „Pagini de monografie – comuna Perșinari, lucrare realizată în colaborare cu folcloristul Ion Bratu.

Foarte apreciat de către membrii comunității este ajutorul la lecții acordat elevilor și sprijinul oferit cadrelor didactice în vederea realizării lecțiilor prin întocmirea unor fișiere tematice care să răspundă nevoilor reale de informare și formare ale acestora. De asemenea, am pus la dispoziția celor interesați materiale informative, manuale și bibliografie școlară, dar și cărți pentru realizarea diferitelor referate și teme.

În primăvara anului 2010 am început documentația pentru aplicarea în cadrul bibliotecii noastre a programului „*Biblionet – lumea în biblioteca mea*”. „**Biblionet**” este un program de cinci ani care le va facilita românilor accesul gratuit la informație prin stimularea dezvoltării unui sistem de biblioteci publice modern în România. „Biblionet” ajută bibliotecile să răspundă nevoilor exprimate în comunitățile locale prin cursuri de formare pentru bibliotecari și introducerea de echipamente IT în biblioteci, sub forma unui parteneriat între **IREX** și Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (**ANBPR**), autoritățile locale și naționale și bibliotecile din țară. IREX este o organizație internațională non profit, care oferă îndrumare și programe inovatoare destinate să contribuie la creșterea calității în educație, să încurajeze dezvoltarea societății civile. Înființată în 1968, IREX funcționează în peste 50 de țări, primind finanțare de la Fundația Bill și Melinda Gates, pentru implementarea programului „Biblionet” în România.

Întrunind cerințele date în ceea ce privește spațiul, securizarea bibliotecii, mobilierul, conectarea la Internet, în luna august 2010, Biblioteca Comunală Perșinari și-a deschis porțile cu un nou serviciu destinat tuturor membrilor comunității: „Centru cu Internet gratuit pentru public”. Biblioteca a fost dotată cu o serie de echipamente care au fost puse la dispoziția publicului: calculatoare, imprimantă, scanner, video-proiector etc.

Practic, acum biblioteca reprezintă locul unde oricine, indiferent de vârstă, sex, etnie sau poziție socială, poate intra și poate găsi aproape orice tip de informație dorește. Există în comunitatea noastră copii care provin din familii cu posibilități materiale reduse care nu au acasă un calculator și care nu au avut niciodată șansa de a deschide unul, iar aici, în bibliotecă au posibilitatea nu numai să solicite informațiile ci să învețe – prin intermediul bibliotecarului – să-și caute singur ceea ce dorește. Aici este locul unde grupuri de copii își pot realiza proiecte, referate, teme dar și, de ce nu, să acceseze anumite site-uri distractive, jocuri – bineînțeles sub supravegherea strictă a bibliotecarului și respectând un regulament. Există posibilitatea de comunicare prin Messenger, Skype dat fiind faptul că foarte multe persoane sunt plecate în străinătate.

Proiecte în derulare

Rețea de centre de educație nonformală pentru viață în mediul rural din județul Dâmbovița – 21 participanți 9 elevi clasa a VIII a.

- Parteneriat educațional – Cartea, fereastră spre lumină – realizat în colaborare cu Școala Gimnazială Perșinari;

- Parteneriat educațional – Biblioteca, prietena copiilor – realizat în colaborare cu Grădinița cu program prelungit nr. 16 Târgoviște.

După mai bine de șase ani de activitate, am realizat o scurtă trecere în revistă a activității bibliotecii, evidențiind punctele tari dar fără a neglija aspectele care necesită îmbunătățire. Am constatat că o bună parte a activităților propuse și derulate de bibliotecă au ca beneficiari direcți copiii. Îmi propun ca în acțiunile viitoare să lărgesc aria activităților către restul categoriilor socio-profesionale existente în comună.

Un alt aspect îl reprezintă extinderea grupului de voluntari care să se implice activ în propunerea și derularea de acțiuni. Existența voluntarilor este importantă atât prin prisma sprijinului acordat, cât și prin feed-back-ului remis de la utilizatori; nu este de neglijat nici aspectul ideilor inovatoare care provin de la voluntari, idei atractive și interesante care să vină în întâmpinarea dorințelor și/sau nevoilor utilizatorilor proveniți din diferite categorii de vârstă, socio-profesionale, religie, culturale.

Având în vedere nevoia de cunoaștere a unei limbi de circulație internațională (engleză) exprimată de foarte mulți locuitori ai comunei și existența în bibliotecă a unui număr semnificativ de cursuri pe suport electronic, urmează să organizez ateliere de lucru în care copiii/tinerii/adulții să parcurgă primii pași în tainele unei limbi străine, într-o formă interactivă, eficientă și atractivă.

În cadrul bibliotecii ne confruntăm cu diverse probleme atât financiare (achiziția de documente este destul de redusă) cât și în ceea ce privește locația (spațiul prea mic comparativ cu acțiunile care se desfășoară în bibliotecă). Bineînțeles că pentru următoarea perioadă ne propunem dezvoltarea și reînnoirea colecțiilor bibliotecii dat fiind faptul că documentele existente nu sunt tocmai conform cu cerințele utilizatorilor, multe dintre acestea reprezentând documente lipsite de importanță pentru publicul larg. Punctele slabe ale bibliotecii sunt percepute și de către beneficiari. Am constatat acest lucru dintr-un sondaj privind calitatea serviciilor bibliotecii.

Comunitatea noastră apreciază activitatea Bibliotecii Comunale Perșinari ca fiind pozitivă reușind valorificarea eficientă a fondului de carte existent în bibliotecă, îmbunătățirea calității acțiunilor cu cartea precum și diversificarea serviciilor la nivelul comunei noastre, rezolvarea cu operativitate a cererilor de informare, educație și de lectură, amplificarea eforturilor în vederea atragerii la lectură a unui număr cât mai mare de utilizatori din toate categoriile socio-profesionale și de vârstă.

Bibliografie

1. **Regneală, Mircea.** *Studii de biblioteconomie.* Constanța: Ex Ponto, 2001, p. 167-212.
2. **Tîrziman, Elena; Erich, Agnes.** *Informare și Documentare în context tradițional și electronic. Metode specifice de munca intelectuală.* București: Editura Universității, 2007.

Ionela Petrisor

Biblioteca Comunală Perșinari

Biblioteca Comunală Mătăsaru – instituție poliedrică în cadrul comunității locale

Poate că termenul „*poliedrică*” pare un termen pretențios la prima vedere însă, dintr-o perspectivă modernistă, ilustrează cel mai bine statutul de instituție culturală complexă pe care Biblioteca Comunală Mătăsaru l-a dobândit într-un timp relativ scurt. Fiind singura instituție de cultură din comuna Mătăsaru, biblioteca se străduiește neîncetat să satisfacă cerințele variate ale comunității prin dezvoltarea permanentă a serviciilor și totodată să se ridice la standardele pe care societatea actuală le impune. Biblioteca Comunală Mătăsaru este o „*instituție poliedrică*” în primul rând datorită serviciilor moderne pe care aceasta le pune în slujba comunității locale, servicii care au condus la multiplicarea rolului pe care aceasta îl deține în cadrul comunității. Și, un prim rol deosebit de important pe care biblioteca îi are este acela de „*centru de modelare umană*” prin variatele activități și sesiuni de inițiere în „*cunoașterea omului*” – o disciplină abordată destul de modest în cadrul învățământului formal, învățământ care oferă individului mult prea multe cunoștințe despre lumea exterioară, neglijând lumea interioară, viața psihică a individului cu multiplele sale ramificații! Se cuvine ca omul – înainte de a cunoaște atâtea elemente despre mediul exterior – să afle cine este, care sunt capacitățile sale, care sunt slăbiciunile, temerile, nevoile... ca să se poată raporta corect la lumea exterioară. De aceea este necesar să se pună

mai mult accent pe „*cunoașterea omului*”, iar biblioteca – prin serviciile oferite – vine să întâmpine acest neajuns. Astfel, în cadrul proiectului „*Rețea de centre de educație nonformală pentru viață în mediul rural din Dâmbovița*” o serie de tineri aparținând unor grupuri vulnerabile ale societății au avut parte de o primă lecție axată pe dezvoltare personală realizată prin metode nonformale care le-a oferit acestora prilejul să afle mai multe despre propria persoană, să înțeleagă conceptul de personalitate cu toate elementele sale componente: caracter, aptitudini, temperament. Remarcant în cadrul acestui eveniment a fost interesul și implicarea intensă de care participanții au dat dovadă pe tot parcursul derulării evenimentului. Astfel de acțiuni au impact în rândul publicului tânăr – și nu numai – întrucât oricine dorește să afle mai multe despre sine, să-și identifice potențialul și calea către o personalitate complexă.

De asemenea, într-o abordare metaforică – Biblioteca Comunală Mătăsaru și-a câștigat rolul de „*instituție de informare, recreere și divertisment*” prin varietatea de servicii puse în slujba cetățenilor în perioada concediilor și vacanțelor școlare. În această perioadă, când oamenii doresc să-și petreacă timpul într-un mod util și plăcut, nu există spațiu mai animat, mai plin de „*căldură*” și culoare decât biblioteca comunală! Zeci de copii, zeci de tineri și nu numai, vin la

bibliotecă plini de entuziasm și se antrenează în tot felul de ateliere practice menite să le stimuleze imaginația, să le dezvolte creativitatea, spiritul de observație și simțul estetic, numeroase jocuri educative desfășurate în grup sau individual, dar și acțiuni care să le stimuleze gustul pentru lectură. Printre activitățile de mare succes în rândul celor copiilor îl reprezintă atelierul „*Pebbles Art – Pietre cu suflet*” în cadrul căruia copiii realizează tablouri din pietre pictate într-un mod ingenios. Aceștia se arată extrem de încântați să constate că puțină culoare, dăruire, talent și imaginație pot „însufleți” pietrele, transformându-le în creații inedite. Un astfel de atelier se desfășoară atât în timpul vacanței de vară cât și al celor de

iarnă și – de fiecare dată – rezultatele sunt de-a dreptul spectaculoase.

Serviciile pe care Biblioteca Comunală Mătășaru le oferă publicului sunt complexe iar rolurile pe care aceasta le joacă pe scena culturală locală sunt multiple – greu de cuprins în câteva rânduri ale unui articol... Cu fiecare serviciu pe care îl dezvoltă, biblioteca își multiplică rolul, fiecare rol pe care biblioteca îl câștigă reprezintă o față a „*poliedrului cultural*” și fiecare față a poliedrului strălucește și magnetizează publicul dornic de cunoaștere, de noutate, de evoluție...

Bodi Denisa

Biblioteca Comunală Mătășaru

Biblioteca publică și rolul ei în societatea modernă

Biblioteca publică este centrul local de informare care pune la dispoziția tuturor utilizatorilor săi, informații și cunoștințe din toate domeniile. Serviciile bibliotecii publice trebuie să fie accesibile oricui, indiferent de sex, vârstă, religie, naționalitate sau statut social. Urmând aceste două deziderate biblioteconomia actuală pune un accent foarte important pe rolul bibliotecii în formarea unor cetățeni responsabili și de o anumită calitate. De aceea are o importanță covârșitoare strategia de atragere a potențialilor utilizatori către serviciile bibliotecii publice.

În scopul satisfacerii necesității de informare, cercetare și documentare ce suferă mutații considerabile la nivelul utilizatorului zilelor noastre, biblioteca publică trebuie să țină pasul cu uriașa evoluție a științei contemporane, ce are ca rezultat schimbarea obiceiurilor și practicilor de consum ale utilizatorilor și nu numai. Aceasta se vede tot mai mult nevoită să utilizeze informația în mod creativ pentru a face față provocărilor colectivității și societății în ansamblul său, într-o dinamică permanentă. În opinia mea, într-o societate în progres, doar un marketing eficient poate avea ca rezultat reșezarea bibliotecii publice în locul ei cuvenit, de instituție de referință în societate.

Biblioteca publică, trebuie să identifice nevoile profunde pe care vrea să le rezolve și satisfacțiile pe care dorește să le ofere. Biblioteca trebuie să fie atentă la noile preferințe și motivații ce apar în cadrul comunității din care face parte, la categoriile de utilizatori cărora le sunt necesare lucrări de tip special sau la evoluția concepției de loisir, în raport cu care trebuie regândite colecțiile bibliotecii. Astfel, având informații despre preferințele utilizatorilor, despre ce ofertă anume le stârnește interesul în funcție de personalitate, grupuri de referință și de apartenență, biblioteca publică poate să stabilească mai ușor portofoliul de produse și servicii și să-l comunice, reușind în acest fel atragerea unui număr mai mare de utilizatori, de vizite ale acestora la bibliotecă și creșterea numărului de publicații împrumutate.

Venind în sprijinul acestei politici, în cadrul profesiei de bibliotecar, s-a diferențiat funcția de animator, specializare de ultimă oră, destinată atragerii de noi „*clienți*” către cultura scrisă, combaterii analfabetismului dar și educării cetățeanului.

Conform definiției avansate de specialistul în sociologie dr. Maria Moldoveanu, „*animația culturală constă în stimularea interesului indivizilor*

față de produsele și serviciile culturale pe care le oferă mediul lor de viață. Rolul ei este de a da oamenilor sentimentul apartenenței lor la o colectivitate dominată de valori și de a-i face să participe la evenimente semnificative pentru dezvoltarea umană”.

Animația are mai multe componente. Ea implică valorificarea colecțiilor, demersul educațional, o dimensiune de asistență socială și una de management. Această activitate vizează pe de o parte comunitatea iar pe de altă parte vizează autoritățile, care trebuie să înțeleagă și să susțină biblioteca.

Ca o concluzie să amintim cele trei caracteristici ale animației în bibliotecă, după Bertrand Calenge:

- *animația* care asociază utilizatorii în grupuri restrânse și vizează transformarea lor în utilizatori fideli;
- *animația* ca afirmare a imaginii legitime în ochii comunității;
- *animația* ca efort de lungă durată pentru adaptarea reciprocă bibliotecă/public, pentru perfecta socializare a publicului în comunitate. Biblioteca publică deservește categorii diferite de utilizatori. Din punctul de vedere al vârstei bibliotecarul lucrează cu trei categorii de public: **infantil, adult și de vârsta a treia**. Fiecare dintre aceste categorii are nevoi diferite.

I. Acțiunea de animație pentru publicul infantil

Ne preocupăm în mod special de educația timpurie a viitorului public. Biblioteca organizează diferite concursuri, ateliere de lucru, expoziții cu desene făcute de copii, oferă diferite premii. Sperăm ca prin aceste practici viitorii cititori să manifeste curiozitate intelectuală, să se dezvolte mai repede și să nu se simtă intimidată de bibliotecă.

Trebuie să amintim aici și de acțiunea de animație desfășurată în/afara spațiului bibliotecii, spectacolele dedicate Zilei Copilului, vânătorile de comori, întâlnirile cu personajele basmelor cunoscute de ei și îi implicăm în diverse activități alături de elevii ai școlilor gimnaziale de pe raza orașului Pucioasa.

U.A.T. ORAȘ PUCIOASA CENTRUL EUROPE DIRECT TÂRGOVIȘTE
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „I.H. RĂDULESCU” TÂRGOVIȘTE COMPARTIMENT CULTURĂ BIBLIOTECĂ

ORGANIZEAZĂ:

**CONCURSURI INTERACTIVE
ATELIERE DE LUCRU**

CU PRILEJUL CELEI DE-A III-a
ediții a proiectului

9 MAI

„ZIUA ROMÂNILOR EUROPENI”

LOC DE DESFĂȘURARE: **CENTRUL CULTURAL „I. AL. BRĂTESCU -VOINEȘTI”**

Vineri, **9 MAI 2014, ORA 11.00**

II. Acțiunea de animație pentru adolescenți și tineri

Miza educației acestui public este deosebit de mare, pe de o parte pentru că el este în formare și constituie viitorul public adult și de vârsta a treia, și pe de altă parte pentru că el reprezintă viitorul electorat de care depinde politica țării și politicile locale; de calitatea lui intelectuală, morală, civică va depinde calitatea vieții în viitor. Iată de ce are biblioteca alături de școală un rol decisiv în viața contemporană.

Majoritatea adolescenților percep obligațiile școlare ca fiind coercitive. Adolescentul sau

tânărul care nu a fost educat de familie să învețe și să gândească nu conștientizează necesitatea studiilor și a educației și are tendința să le respingă sau chiar să li se sustragă. Ulterior pot apărea probleme de integrare socială sau de asigurare a unui loc de muncă bun și conștientizarea tardivă a greșelilor făcute contribuie prea puțin la repararea răului făcut.

În aceasta constă una dintre deosebirile mari dintre școală și bibliotecă. Cea din urmă nu este percepută ca un spațiu coercitiv. Tinerii needucați și prost informați o pot ignora dar nu o pot considera niciodată un mediu ostil. Aici intervine rolul bibliotecii care, prin programele sale poate atrage, poate oferi un mod de „evadare pozitivă”, o formă benevolă de cunoaștere, un spațiu primitor. Educația se face „spontan”, aparent fără nici un efort, este adaptată nivelului lor, le oferă satisfacții până atunci necunoscute.

O metodă rapidă și ieftină de atragere a tinerilor către biblioteca publică este distribuția pe stradă și în cutiile poștale a unor materiale publicitare care, pe scurt, să localizeze biblioteca, să facă o prezentare a serviciilor oferite, a acțiunilor organizate sau patronate de ea, totul într-o manieră cât mai atractivă și incitantă. Șansele cresc dacă distribuția materialelor se face în imediata apropiere a școlilor generale, liceelor, a instituțiilor de învățământ în general.

Astfel, Biblioteca „Gh.N. Costescu” din Pucioasa este organizatoarea unui ceneclu literar intitulat „Luceafărul de Pucioasa”,

UNITATEA ADMINISTRATIVĂ TERITORIALĂ ORAȘUL PUCIOASA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL”
COMPARTIMENT CULTURĂ BIBLIOTECĂ ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ELENA DONICI CANTACUZINO”

VĂ INVITĂ
SĂ PARTICIPAȚI LA

Cenecluul Literar

„Luceafărul de Pucioasa”

Întâlnirea Comitetului director și a membrilor
Ceneclului va avea loc în ziua de
Marti 22. 10.2013, ora 11.30
la Centrul Cultural
„I. Al. Brătescu Voinești” Pucioasa

Președinție:
prof. Adriana Milu
Vicepreședinție:
prof. Georgiana Manca
Vicepreședinție:
Jr. Luminița Gogoiu

unde tinerii orașului, creatori de literatură, se pot întâlni cu scriitorii locali, membri ai Uniunii Scriitorilor din România sau Societății Scriitorilor Târgovișteni. Parte din creațiile cenacliștilor se regăsesc în paginile revistei „Izvoare de timp”, revista cu ISSN, a Bibliotecii publice din Pucioasa. De asemenea, biblioteca locală a inițiat și cursuri de teatru/teatru forum/teatru jurnalist pentru tinerii orașului. Doritorii de jocuri populare, autentic muntenești, pot activa în cadrul Ansamblului folcloric „Junii Valahi”, coordonat de instructorul Dan Setreanu.

În ultimii ani, conceptul de voluntariat a început să capete o altă dimensiune în rândul cetățenilor români, în special a tinerilor. Aceștia au conștientizat importanța voluntariatului pentru dezvoltarea personală, cât și pentru dezvoltarea comunității în care activează, se implică activ în acțiunile și proiectele de voluntariat fiind deschiși ideii de a contribui la bunăstarea societății în care trăiesc.

Având o foarte bună colaborare cu Centrul Europe Direct din cadrul Bibliotecii Județene „I.H. Rădulescu” Dâmbovița, cu sprijinul voluntarilor acestora, desfășurăm o serie de activități periodice de informare europeană, de concursuri tematice și evenimente în cadrul cărora tinerii pucioseni interacționează excelent cu tinerii din țară sau din județul Dâmbovița.

În felul acesta, oamenii, în special tinerii cu vârsta cuprinsă între 18-25 de ani, au conștientizat importanța implicării în acțiunile de voluntariat, în timp ce voluntariatul a ajuns să devină un element omniprezent și necesar în viața acestora.

III. Acțiunea de animație pentru publicul adult

Conform anchetelor sociologice recunoscute la nivel mondial populația activă corespunzătoare segmentului de vârstă 26-60 ani citește mult mai puțin decât tinerii și copiii, pe de o parte pentru că dispune de puțin timp liber, dar și din alte considerente sociale. În plus, s-a ajuns la concluzia, general acceptată, că din publicul adult peste 70% îl reprezintă femeile. Situația are câteva explicații simple. Femeile sunt mai ușor adaptabile, evoluează mai ușor. Ele sunt prezente la ședințele cu părinții, țin legătura cu școala, cumpără cărți pentru școală, au cunoștință de bibliografia școlară obligatorie și vin la bibliotecă să împrumute aceste cărți. Se preocupă de educația copiilor, îi introduc pe aceștia de mici în universul cărții, prin lecturi de povești. Personalul de specialitate din învățământ, în mare majoritate feminin, este obligat prin natura profesiei să aibă o legătură foarte puternică cu biblioteca și alte instituții de cultură.

Pentru segmentul acesta de public feminin biblioteca nu trebuie să facă eforturi prea mari de atragere către activitățile sale, ele fiind conștiente de necesitatea educației și informării în noua societate.

Un alt segment îl reprezintă femeile casnice, șomere, cu un nivel de școlarizare redus. Acestea sunt mai puțin capabile să-și educe copiii, să-și organizeze viața socială bine, sunt expuse dezamăgirilor, chiar depresiilor. Pentru această categorie biblioteca trebuie să ofere mai multe posibilități de formare, de informare și de atragere a lor către serviciile bibliotecii. Organizarea unui Club Feminin, în cadrul căruia se pot schimba rețete de gastronomie, se pot purta discuții literare, pot avea loc întâlniri cu personalități din localitate (indiferent din ce domeniu), organizarea unor cursuri de utilizare a calculatorului, de realizare a unor goblenuri, pot fi câteva soluții.

Organizarea de seri ale filmului pot reuni adulți de toate vârstele și categoriile sociale. Discuțiile pe marginea vizualizării filmului pot constitui prilejuri favorabile socializării și petrecerii timpului în mod plăcut.

În ceea ce privește publicul masculin cu studii superioare situația este oarecum mai bună în sensul că, în limita timpului liber de care acesta dispune, frecventează serviciile bibliotecii consultând în special publicații de specialitate (informatică, tehnică, tratate de medicină etc.).

IV. Animația pentru publicul de vârstă a treia

Publicul de vârstă a treia reprezintă o categorie aparte și, după părerea mea, extrem de importantă. În ultimii ani, din cauza condițiilor socio-economice existente în țara noastră, când părinții sunt ocupați de asigurarea condițiilor de trai, rolul bunicilor în educația nepoților a crescut foarte mult. De aceea, ei pot interveni în educarea gustului pentru cultură (lectură) al copiilor, biblioteca putând organiza manifestări comune celor două categorii de cititori.

Pe de altă parte, pensionarii au la dispoziție mult timp liber și puține resurse financiare. Aici intervine rolul bibliotecii publice care poate atrage această categorie de utilizatori către activitățile sale. Cum se poate realiza acest lucru? Metodele sunt mai multe: achiziții de ziare centrale și locale, organizarea de cluburi diverse (șah, table, scrabble, canastă, bridge, grădinărit, creșterea animalelor mici), organizarea de întâlniri cu personalități locale, oferirea unui spațiu unde persoanele se întâlnesc la o „șuetă”, oferirea unor informații despre sănătate, asistență socială, etc.

constituie, în mod cert, un factor ce ar duce la creșterea numărului de utilizatori ai bibliotecii.

Deci, biblioteca publică este, în primul rând, un loc care garantează oricui accesul liber la orice informație, indiferent de statutul economic, indiferent dacă acel oricine are sau nu o slujbă, o casă, un statut socio-economic și în ciuda faptului că știe sau nu să citească! Biblioteca trebuie să fie, după cum spune domnul Sergiu

Găbureac, alături de biserică, școală, medicul de familie și polițistul comunitar (unii vor zâmbi), un important factor civilizator, cu rol bine definit în educarea, formarea și informarea membrilor unei comunități.

Luminița Goșoiu

Biblioteca Orașenească „Gh. N. Costescu” Pucioasa

UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ A ORAȘULUI PUCIOASA C.A.R.P. COMPARTIMENT CULTURĂ BIBLIOTECĂ
„SPERANȚA” PUCIOASA
ORGANIZEAZĂ
VINERI, 26 SEPTEMBRIE 2014
ORELE 16.00
SPECTACOLUL FOLCLORIC „RĂSĂRIT ÎN AMURG”
DEDICAT ZILEI DE 1 OCTOMBRIE
„ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELR VÂRSTNICE”
CU PARTICIPAREA INTERPREȚILOR DE MUZICĂ POPULARĂ: DAN ILINCA, RALUCA DOBRE, CRISTINA PĂUN
ANSAMBLUL FOLCLORIC „JUNII VALAHI” AL CENTRULUI CULTURAL „I. AL. BRĂTESCU VOINEȘTI” PUCIOASA
LOCAȚIA: PARCUL INDEPENDENȚEI PUCIOASA - CENTRUL CULTURAL „I. AL. BRĂTESCU VOINEȘTI”

UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ ORAȘUL PUCIOASA COMPARTIMENT CULTURĂ-BIBLIOTECĂ
CLUBUL SENIORILOR
al Centrului Cultural „I. Al. Brătescu Voinești” Pucioasa
Crearea și organizarea activităților de animație culturală, de legătură socială care vizează
CURSURI DE ȘAH
ZILNIC ÎNTRE ORELE 10-18
CAMPIONATUL DE ȘAH
NICOLAE MIRCESCU”
SÂMBĂTA ÎNTRE ORELE 10-14
colaborarea
interetică
INFORMAȚII 0734 450877

UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ A ORAȘULUI PUCIOASA COMPARTIMENT CULTURĂ-BIBLIOTECĂ PUCIOASA
ORGANIZEAZĂ:
CURSURI GRATUITE

DE ÎNȚIERE PE CALCULATOR **pentru PENSIONARI**
ÎNSCRIERILE SE FAC LA TELEFON:
0734 450877

Cea mai frumoasă pledoarie pentru carte

Cărțile? îmi place să plâng pe ele, să adorm cu ele sub pernă, să le trântesc enervată, dacă mă contrariază. îmi plac cărțile pe care se vede că au fost citite, așa cum îmi plac flintele pe fața cărora sentimentele au lăsat semne. (Ana Blandiana)

Cartea reprezintă o oază de liniște, un ocean de cunoaștere, o mare de cuvinte, o lume de basm, un amalgam de idei. Romantismul, dragostea de frumos își trage seva din parfumul suav al cărții.

În paginile cărților simțim mirosul de celuloză din adâncul codrului românesc, din scrierile înaintașilor, astfel reieșind o seamă de cuvinte. În cărți sunt țesute cu migală trăirile, zbulciumul, iubirea, emoțiile; sunt surprinse actele de cultură și creație ale marilor poeți și prozatori ai lumii, pentru a reda publicului larg frumusețea, frenezia, puritatea și inocența sufletului. În cioburi colorate ale scrierilor, în oglinzi

paralele, în pasteluri metaforizate, regăsim frânturi de istorie, colțuri din natură, freamătul codrilor seculari din care foșnesc file de carte, susurul izvoarelor care inspiră poezilor talentul de a scrie atât de frumos despre natură, în ele găsim toată iubirea îngemănată cu deziluzii, dezamăgiri, îndemnuri și chemări. Cititorul, de cele mai multe ori preferă să vizioneze un film, care dispune de o mare ușurință decât să citească de pe pagina frumos mirositoare, cu scrisul caligrafic în care își regăsește copilăria prin amintirea primelor litere deslușite în abecedar.

Frumosul și trăirile, dar și cunoașterea se regăsesc în carte; în paginile ei albe, cu scrierile mici în care descoperim treptat o lume aparent necunoscută, care ne modelează, ne șlefuește, ne cerne prin clepsidra timpului și ne face oameni mari cu dragoste de carte și de cunoașterea ei. Orizonturile cunoașterii sunt infinite, variate, dau sens vieții, îi motivează pe oameni, le definește intelectul, îi civilizează, îi detronează de cinism, sălbăticie și barbarie și îi aruncă direct în priveliștea diafană a iubirii, a respectului și stimei de sine.

Nu există pledoarie mai frumoasă în omagierea cărții decât ceea ce ne oferă această mică enciclopedie de cultură pe care o regăsim, răfoind pagină după pagină. În foșnetul blajin redescoperim toate frumusețile pământului, toate trăirile marilor poeți ai lumii, talentul marilor prozatori, iscusința istoricilor și oratorilor vremurilor apuse, deci cartea este și mijloc de comunicare și de transmitere și relatare, dar și de cultivare și de transpunere în timp a evenimentelor care să dăinuie în timp.

Legătura dintre carte și citit este ca aceea dintre mamă și copilul ei, odată ce o cunoști, o deslușești, nu te mai poți dezlipi de ea, te întorci de fiecare dată pentru a-i cere un sfat, o lămurire. Ecoul cărții ne definește ca oameni, ca spirite și caractere. Cartea ne arată drumul pe care trebuie să mergem și poteca pe care trebuie să apucăm în drumul spre desăvârșirea unei deprinderi pentru viață.

Din plaja de informații care se perindă prin toate mijloacele de comunicare, cartea selectează vorbirea corectă, academica, voalată; iar cultura acesteia cuprinde o varietate de răspunsuri lipsite de vulgaritate.

Ne întrebăm adeseori unde este romantismul, metafora, mesajul, oare mai știm să iubim, să fim sensibili sau totul se rezumă la definiție, sinteză și analiză de text?!

Datorită cărților am învățat că imaginația este un har care pus în cuvinte așternute pe foi albe, înfloresc mii de sentimente ce conturează caracterul sensibil și rafinat al autorului, care încearcă să ne ofere frânturi din sufletul și zbuciumul existenței unui artist. Ca nimeni altul creatorul de artă simte cu cea mai fină profunzime zvâcnirile și clocotul vieții, al naturii, al iubirii și al dezamăgirii. Cu ajutorul acestor autori, noi ca și cititori am reușit să ne transpunem literalmente în operele din lumea ireală a viselor, speranțelor, în lumea sensibilă, unică și efemeră a geniilor omenirii.

De cele mai multe ori, cartea a însemnat un refugiu, o evadare din această lume, ducându-mă într-o altă dimensiune, prin alte sfere de gândire al vieții; mi-a redat liniștea sufletească în orele de zbucium și în străfundul zbaterilor mele; mi-a fost călăuză în drumul spre neant creându-mi orizonturi largi și aspirații nebănuite. În momentele mele de lectură mă afund cu tot sufletul și toată ființa mea în lumea uneori fictivă, alteori reală, ilustrată și transpusă în pagină de către autorul operei. Suntem cu toții de acord în sinea noastră că e mai bună viața din carte. Și de ce ne tot frământăm uneori, ce ne tot prostim, ce tot cerem? Nici noi nu știm ce. Probabil unul dintre cele mai frumoase atribute ale unei cărți e că prin combinarea gândurilor celui care a scris-o cu experiența de viață a celui care o citește, de fiecare dată rezultă o altă lumină aruncată asupra întâmplărilor.

În încheiere, un sfat pe care mi l-aș da atât mie, cât și tuturor iubitorilor de carte autentică, ar fi acela de a nu ne pierde îndeletnicirea și voința cititului, de a ne desprinde cu această pasiune și de a face din ea o obișnuință. Cartea este și va rămâne izvor nesecat de cultură pentru eternitate, iar dragostea cititorului este nemărginită, hrănindu-se întotdeauna cu certitudinea că ele vor dăinui veșnic.

Da, cărțile sunt niște lucruri minunate. Portaluri magice care te lasă să călătorești în nenumărate alte lumi, trecute, prezente sau viitoare. Te leagă de oameni demult dispăruți în moduri în care ajungi să simți că ai fost prieten cu cel / cea care a scris-o. Da, cărțile sunt magice!

Andreea Însurățelu

elevă în Clasa a XI-a

Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Ioan Gură de Aur” din Târgoviște

PATRIMONIU

Perioada artizanală în arta tipografică românească a secolului al XVI-lea.

Dimitrie Liubavici

La aproape un secol de la inventarea sa, arta tiparului rămâne una dintre activitățile situate în vârful ierarhiei tehnologice și intelectuale a secolului al XVI-lea. Este momentul când nevoia de promovare a cunoașterii se face tot mai mult prin intermediul cuvântului tipărit. Una dintre invențiile tehnice majore ale Renașterii este tiparul, care s-a făcut în beneficiul vieții intelectuale și a rezultat din necesitățile tot mai crescânde ale culturii occidentale.¹

Veacul al XVI-lea în spațiul românesc este, în mare măsură, beneficiar al realizărilor tehnice și estetice ale Renașterii apusene din perioadele anterioare și din cel în discuție. În spațiul românesc, cel care introduce tiparul în Țara Românească este domnitorul Radu cel Mare care îl aduce în țară pe sârbul Macarie. Acesta va tipări la Mănăstirea Dealu, lângă Târgoviște un *Liturghier* (1508), un *Octoih* (1510) și un *Tetraevangheliar* (1512). Activitatea tipografică în Țara Românească va fi reluată după mai mult de trei decenii (33 de ani), în timpul domniei lui Radu Paisie (1535-1545). Inițiatorul acestei noi tipografii a fost tot un sârb, logofătul Dimitrie Liubavici, care adusese din Serbia o tipografie pe care o instalase în Grașanica, dar în cele din urmă, din cauza împrejurărilor istorice neprielnice va veni la Târgoviște, în anul 1544, chemat de voievodul Țării Românești.² Dimitrie Liubavici era nepotul lui Božidar Vukovici³, refugiat la Veneția, unde a editat mai multe cărți în limba slavă bisericească între anii 1518-1540⁴ și fiul lui Fjodor Liubavici.⁵

Prima lucrare ieșită de sub teascurile oficinei lui Dimitrie Liubavici din Târgoviște este un **Molitvenic**.⁶ În prefața lucrării se spune că aceasta a fost isprăvită la 10 ianuarie 1545 la inițiativa domnului: „Io Petru marele Voevod și Domn al întregii țeri a Ungro-Vlachiei și al țermurilor dunărene,..., aprinsu-m-am de

dragostea sfântului Duh și de iubirea sfintelor și dumnezeescilor biserici și am tipărit această carte de suflet folositoare numită molitvenic.”⁷ Trebuie subliniat faptul că, mai departe în prefață, se adaugă cuvântul tipografului: „...eu păcătosul și mai micul dintre sfinții călugări Moisi⁸ m-am trudit la această scriere, cu matricele lui Dimitrie Liubavici [...]. În cetatea de scaun Tîrgoviște.”⁹ Deducem de aici că materialul tipografic aparținea lui Liubavici. Putem afirma că, începând din acest moment, în Țara Românească debutează perioada artizanală în domeniul tiparului.

În cuprinsul¹⁰ lucrării ce se află la sfârșitul cărții apare și o *Pravilă a sfinților Apostoli și a sfinților fericitorilor părinți ai noștri din al 7-lea sobor; despre ierei și omenii mireni* despre care Mircea Păcurariu¹¹ afirmă că am putea-o numi prima carte de legi tipărită în țara noastră. Din același cuprins reiese că în **Molitvenicul** lui Dimitrie Liubavici partea pur bisericească ocupă locul principal, iar rugăciunile recomandate mirenilor se reduce la „*Rugăciune pe vasul care a fost spurcat*”.

Sub aspectul artei ornamentale, această carte este cu totul nouă față de tipăriturile lui Macarie. Lucrarea are formatul in-4⁰ mic, 298 foi, este tipărită cu negru și roșu, cu câte 22 rânduri pe pagină, pe hârtie având aceeași marcă de fabrică. Titlul capitolelor este format, de cele mai multe ori, dintr-un clișeu în care literele au dimensiuni diferite și sunt legate între ele prin diverse ornamente.

Literele de rând ale lui Liubavici au fost preluate și folosite de tipografi care i-au succedat în această meserie, cu acestea fiind imprimat la Brașov, de către Oprea și diaconul Coresi, în 1557, **Octoihul mic slavonesc**. După o scurtă utilizare la Brașov, aceeași literă de rând reapare în **Triodul Penticostar** (1558), tipărit la Târgoviște de către Coresi. Din punct de vedere artistic aceasta nu era una foarte frumoasă, dar nici „urâtă și înghesuită”, cum spune N. Iorga, fiind mai mică și mai strânsă decât cea a primelor tipărituri românești, zațul cules îngrijit, cu rânduri egale, lucrătorii dovedind o bună stăpânire a meșteșugului tiparului.¹² Din cele de mai sus rezultă că acest tip de literă a fost folosit în Țara Românească și Transilvania în secolul al XVI-lea, contribuind astfel la definirea trăsăturilor caracteristice ale tiparului românesc din acea epocă.

Inițialele tipărite cu roșu și negru sunt puțin împodobite, inspirate din modelele venețiene ale vremii, conținând elemente fitomorfe. Astfel, sunt redată mici înfloriri, cârcei sau rozete. Este firesc ca inițialele ornate simple care apar în tipăriturile lui Dimitrie Liubavici din Târgoviște (mijlocul secolului al XVI-lea) să prezinte asemănări cu cele din tipăriturile chirilice ale lui Božidar Vukovici din Veneția.

Din punct de vedere ornamental regăsim două frontispicii, unul simplu, la începutul prefeței reprodus și la începutul pravilei sfinților Apostoli și un altul, la începutul textului, cuprinzând stema Țării Românești. Primul este format din două benzi suprapuse, și anume o împletitură realizată din antrelacuri care susține o bandă decorată cu un frunziș bogat de semipalmete din care se desprind două lebede cu capul în jos.

Al doilea frontispiciu este format din antrelacuri dispuse în patru cercuri dispuse simetric. În mijloc, în cadrul unei cununi de lauri, este reprezentată pasărea heraldică, cu zborul deschis, capul orientat spre dreapta, având crucea în cioc, de o parte și de alta apărând soarele și luna. Întreaga imagine este înconjurată de inscripția: „În Christos Domnul binecredinciosul și de Dumnezeu păzitul însuși stăpânitor al Țerei Românești lă Petru Voevod și Domn.”

La 18 august 1546, sub îndrumarea lui Dimitrie Liubavici, Oprea și Petre vor începe tipărirea, tot la Târgoviște, a unui **Apostol** finalizat la 18 martie 1547.¹³ Ceea ce trebuie remarcat este faptul că Dimitrie Liubavici tipărește această lucrare în două ediții, una pentru Țara Românească, la porunca lui Mircea Ciobanul, și alta pentru Moldova, la porunca lui Iliș la II-lea Rareș. Suntem în fața primei comenzi tipografice cunoscută la noi până acum din Moldova pentru Țara Românească.¹⁴ Cele două nu diferă decât prin dedicațiile diferite și reproducerea stemei fiecărei țări.

Observăm în epilogul lucrării sublinierea rolului tipografului: „Așa și eu păcătosul și mai micul dintre oameni Dimitrie logofăt, nepotul lui Bojidar, văzând împuținarea sfintelor și dumnezeștilor cărți, am muncit pe cât am putut,..., am scris și am sfârșit aceste de suflet folositoare cărți...”.¹⁵ Dimitrie Liubavici și călugărul Moisi și-au luat ucenici români care trebuiau să învețe, nu numai meșteșugul imprimeriei, ci și limba slavonă, ca să poată tipări cărți în această limbă: „Am muncit cu ucenicii mei Oprea și Petre.”¹⁶

Apostolul este un volum in-4⁰ mic de 268 foi cu câte 22 rânduri pe pagină, uneori 23. Noutatea o constituie frontispiciul din tirajul pentru Moldova în care apare bourul desenat cu negru, pe fond alb, într-un cartuș plasat în centrul unui frontispiciu pătrat construit din antrelacuri.

Frontispiciul aparținând ediției pentru Țara Românească este identic, doar că în centru apare pasărea heraldică într-o cunună, iar de jur împrejur inscripția: „În Christos Domnul bine credinciosul și de Dumnezeu păzitul însuși stăpânitor al Țerei Românești Io Mircea Voevod și Domn.”¹⁷

L. Demény, în urma cercetărilor efectuate în bibliotecile din fosta Uniune Sovietică, consideră că în tiparnița lui Dimitrie Liubavici s-au mai tipărit un **Minei** slavon, probabil în 1546, descoperit în Biblioteca Națională a Rusiei, și un **Tetraevanghel** tipărit, probabil, între anii 1546 și 1551, acestea din urmă fiind tot o comandă pentru același Iliș al II-lea al Moldovei.¹⁸

Limba tuturor cărților tipărite de Liubavici este cea slavonă de redacție medio-bulgară¹⁹ ca și în cazul tipăriturilor din faza macariană. Subliniem faptul că meșterul tipograf n-a reluat editarea tipăriturilor din prima fază (macariană), ci a completat seria cărților de care avea nevoie biserica la data respectivă.

NOTE

1. Jean Delumeao. *Civilizația Renașterii*. București: Editura Meridiane, 1995, p. 218.

2. N. Cartoian. *Istoria literaturii române vechi*. Vol I.. București: Editura Minerva, 1980, p.97.

3. Dan Simonescu. *Un Octoih al lui Bojidar Vucoviți la noi și legăturile acestuia cu tipografia românească*. În: „Revista Istorică Română”, vol. III, fasc. II-III, 1933, p. 227-233.

4. *Istoria literaturii române*, vol.I. București: Editura Academiei R. P. Române, 1964, p.254.

5. Tipărise un *Liturghier*, o *Psaltire* și un *Molitvenic*, în Mănăstirea Gorazde din Herțegovina între anii 1519-1523.

6. Molitvenicul este o carte de ritual în biserica răsăriteană care cuprinde, de regulă, rânduiala sfintei liturghii, oficiate de preot în biserică, duminicile de sărbători.

7. *Bibliografia Românească Veche*, tom I, p. 26.

8. Acesta îngrijise la Veneția tipărirea unui Sbornic în 1538.

9. *Bibliografia Românească Veche*, tom I, p. 27.

10. Din punctul de vedere al normelor biblioteconomice în această lucrare apare pentru prima dată în tipăriturile românești o tablă de materii.

11. M. Păcurariu. *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*. București: Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1992, p.540.

12. M. Tomescu. *Istoria cărții românești de la începuturi până în 1918*. București: Editura Științifică, 1968, p. 35.

13. N. I. Bembea; N. N. Bembea. *Apostolul tipărit în 1547 de Dimitrie Liubavici*. În: „Biserica Ortodoxă Română”, 1960, nr. 5-6, p. 510-536.

14. D. Simonescu; V. Petrescu. *Târgoviște – vechi centru tipografic românesc*. Târgoviște: Muzeul Județean Dâmbovița, 1972, p.21.

15. *Bibliografia Românească Veche*, tom I, p. 30.

16. *Ibidem*.

17. *Ibidem*, p. 29.

18. L. Demény. *Călătorie de studii în U.R.S.S.* În: „Studii. Revistă de istorie”, XIX, 1966, nr 2, p.371.

19. Limba slavonă bulgară din secolele XII-XVI, formată din vechea slavă bisericească sub influența populației locale.

Prof. univ. dr. Agnes Erich

Comisari de referință ai poliției județului Dâmbovița din perioada interbelică

După crearea României Mari în 1918, s-au evidențiat și și-au desfășurat activitatea o serie de reprezentanți de seamă ai Poliției dâmbovițene, activitatea acestora devenind deosebit de intensă și constând, printre altele, în lupta cu contrabanda de țigări și sabotarea conductelor de petrol, remarcându-se astfel, comisarii Opreșan Teofil (1921), Gheorghe Victor Daniel (1924) și Vasile Georgian (1926). În primul rând, aceștia au reușit să apere bunurile Societății Petrolifere Internaționale Române de hoții de petrol.¹

Șefii Poliției dâmbovițene au înțeles că un polițist îngrijit și bine pregătit poate să facă față celor mai grele sarcini și poate menține un moral ridicat în rândul populației, crescând încrederea acesteia în instituția Polițienească. O importantă activitate a polițiștilor din perioada interbelică a fost reprezentată și de identificarea elementelor legionare, sau chiar lupta efectivă cu aceștia, așa cum reiese dintr-un memoriu semnat de comisarul Gavrilă Munteanu din 20 noiembrie 1943, el însuși coordonând acțiunile contra legionarilor, în urma asasinării foștilor prim-miniștri I. G. Duca în 1933 și Armand Călinescu în 1939.² Datorită aportului unor agenți speciali, poliția Siguranței a reușit ținerea unei evidențe precise a elementelor legionare de pe teritoriul județului Dâmbovița, evitându-se cu succes producerea oricărui eveniment tragic de natură să destabilizeze ordinea publică din județ. Amintim aici activitatea comisarilor și sub-comisarilor de Poliție din perioada 1918-1938, Comșa Gheorghe, Șerbănescu Ion, Smadu Dumitru, Munteanu Gavrilă, Dumitrache V. Ilie, Hitou Nicolae, Mihailov Gheorghe, Mutiu Ilie, Teodorescu Nicolae, Tudorache Tudor, Niculescu Constantin, Alexandrescu Vasile, Tudor Stelian, Vrabie Dumitru, Elisevici Gheorghe și Safta Constantin.³

Un important nume de referință din cadrul Poliției dâmbovițene în perioada interbelică, a fost indiscutabil comisarul Safta Constantin Nicolae, născut la 8 februarie 1887 în localitatea Văcărești.⁴ Inițial, acesta a lucrat ca jandarm rural în județul Teleorman până la 1 februarie 1919⁵, după care, la 8 iulie 1919, acesta a fost numit comisar clasa a III-a la Poliția din Cetatea Albă.⁶ Pentru neglijență în serviciu, Safta Constantin a fost taxat la 29 noiembrie 1919, cu pierderea salariului pe 10 zile, fiind transferat ulterior la Poliția capitalei unde a activat între anii 1924-1925.⁷ La 1 aprilie 1926 a fost

numit sub-comisar clasa a II-a⁸, iar la 20 februarie 1929, Safta Constantin este avansat sub-comisar clasa I.⁹ Prin decizia ministerială cu numărul 15809, din 11 martie 1929, Safta a fost trimis la Titu-Gară pentru a rezolva problema hoților din buzunare.¹⁰ Începând din 1926, sub-comisarul Safta Constantin a activat în cadrul Poliției judiciare Târgoviște, unde a lucrat cu mici întreruperi până în anul 1938.¹¹ Trimiterea acestuia la postul de Poliție Titu-Gară, s-a datorat calităților sale de a descoperi delincvenții. La 31 august 1931 a fost acuzat pe nedrept de arestare ilegală a persoanei Elisabeta Ungureanu din Târgoviște.¹² La 4 februarie 1933, a fost numit șeful Poliției de siguranță generală din cadrul Poliției orașului Târgoviște¹³, iar la 10 iulie 1933 i s-a acordat dreptul de a instrumenta activitatea Societății de Radiotelefonie Dâmbovița. Activitatea sa a fost energetică, fiind ulterior avansat în grad și mutat ca șef de Poliție la Hârșova.¹⁴

Un alt nume de referință din cadrul Poliției Dâmbovițene este cel al comisarului Tudorache Tudor Grigore, născut la 26 aprilie 1887 în localitatea Corbii Mari, județul Vlașca.¹⁵ Până să ajungă în județul Dâmbovița, Tudorache Tudor a fost subcomisar clasa a II-a începând cu 1920, în cadrul serviciului de siguranță Cluj, iar un an mai târziu devenea subcomisar clasa I, la Serviciul de Siguranță Deva și gara Simeria.¹⁶ Din 1923 este avansat comisar clasa I, Tudorache Tudor desfășurându-și activitatea până în ianuarie 1928, la Serviciul de siguranță Deva și gara Simeria, Poliția Câmpulung și Poliția orașului Brad.¹⁷ Începând din 1928, Tudor Tudorache devine comisar de siguranță clasa a II-a, fiind numit șeful poliției de frontieră Otlaca.¹⁸

După doi ani petrecuți în cadrul poliției orașului Pitești între 1933-1935, la 11 iunie 1935 a fost numit șeful Poliției din Costești-Gară în calitate de comisar ajutor. Anterior el fusese acuzat că îl lovise pe șeful de stație C.F.R.¹⁹ La 4 iunie 1937 comisia Polițienească a decis că Tudorache Tudor era nevinovat și că așa era felul lui de a aplica legea, căci șeful de stație, în cârdășie cu alți nelegiuiți, furau din vagoanele de marfă,²⁰ astfel încât, Tudor Tudorache a fost avansat în grad pentru merite și loialitate față de lege. Ulterior, a fost transferat la Titu-Gară în locul comisarului ajutor I. Georgescu, care dovedise incompetență repetată la locul de muncă. Activitatea comisarului Tudor Tudorache la Poliția din

Titu-Gară a fost una remarcabilă, cu implicații imediate în rândul infractorilor: furturile din buzunare au scăzut semnificativ, iar siguranța mărfurilor a sporit, la fel și cea a călătorilor.²¹

Tudorache Tudor era genul de polițist curios din fire și loial legii, care nu a suportat niciodată minciuna și hoția, fiind cunoscut drept unul dintre cei mai agresivi șefi de Poliție dâmbovițeni. Superiorii săi cunoșteau agresivitatea acestuia dar știau că este de multe ori justificată. Comisarul Tudorache Tudor, avea un stil aparte de a interoga suspectii, folosea violența verbală și fizică impunându-se în cele din urmă. În comparație cu sub-comisarul Safta Constantin, care era mai diplomat, mai optimist și mai deschis, comisarul Tudorache Tudor era foarte concentrat asupra infractorilor mici pe care nu îi suporta deloc. La 14 decembrie 1938 a fost pensionat pe caz de boală.²²

Un alt nume important care a adus o oarecare culoare activității polițienești dâmbovițene a fost Badea Dumitru. Născut la 11 februarie 1889 în comuna Cojasca, Badea Dumitru a ajuns un polițist de seamă al Poliției dâmbovițene interbelice din orașul Găești.²³ La data de 15 decembrie 1921 el a ocupat funcția de copist în cadrul Poliției orașului Târgoviște²⁴, iar în anul următor pe cea de notar public al comunei Aninoasa²⁵, pentru ca la 1 aprilie 1926 să fie numit sub-comisar clasa a III-a la Găești.²⁶ Pentru activitatea sa eficientă a fost avansat la funcția de comisar ajutor și informator²⁷, iar la 15 aprilie 1930 a fost numit sub-comisar clasa a III-a la Poliția orașului Târgoviște în locul sub-comisarului Soare Alexandru, cel care nu se prezentase la locul de muncă de nenumărate luni.²⁸ A activat în această funcție până la data de 1 ianuarie 1931, când datorită unor probleme de sănătate majore a demisionat.²⁹

O altă figură de prestigiu din cadrul Poliției dâmbovițene a fost cea a lui Munteanu Gavrilă. Născut la 7 noiembrie 1896 în comuna Bălăbănești, județul Tutova, acesta a avansat treptat, începând activitatea în Basarabia și până la numirea sa în cele din urmă în județul Dâmbovița.³⁰ Gavrilă Munteanu s-a aflat în vâltoarea luptelor din primul război mondial, fiind citat pe Ordinul de zi din 5 august 1917 al Diviziei II Cavalerie și decorat cu „Crucea comemorativă a războiului 1916-1919, cu bareta Mărășești”.³¹ La 1 august 1921 a fost numit sub-comisar clasa I în orașul Tighina³², iar la 1 aprilie 1926 comisar clasa a III-a în orașul Bârlad.³³ În anul 1930 a avansat în funcția de comisar clasa a II-a, pe când se afla la Poliția orașului Bârlad³⁴, iar până în anul 1933 se va perinda ca șef de Poliție între Chestura Tighina și Poliția Bârlad, pentru ca în aprilie 1934 să ajungă la conducerea Biroului administrativ și Biroul Siguranței al Chesturei Poliției Orașului Bălți.³⁵ De remarcat este activitatea pe care a depus-o comisarul Munteanu Gavrilă în timpul inundațiilor din 1933, pe când se afla la Poliția Bârlad, în urma căreia a fost decorat cu medalia „Bărbăție și credință” clasa I.³⁶

La 5 august 1936, comisarul Munteanu Gavrilă a fost numit în funcția de șef al Biroului administrativ, judiciar și de Siguranță generală a Poliției orașului Târgoviște³⁷, unde, în noua postură, va fi avansat în iunie 1940 în funcția de comisar clasa I. În iulie 1942, a primit a doua gradație, devenind comisar de Poliție cu două gradații, fiind poate unul dintre cele mai importante nume ale Poliției interbelice dâmbovițene. Comisarul Munteanu Gavrilă a condus biroul administrativ al Poliției orașului Târgoviște până în anul 1948, când s-a pensionat pe caz de boală.³⁸

Un alt agent de Poliție de marcă al Poliției interbelice dâmbovițene a fost sub-comisarul Gheorghe Gheorghe. Născut la 12 aprilie 1896 în comuna Dragodana acesta a ajuns să activeze ca sub-comisar în orașul Târgoviște, făcându-se cunoscut drept un agil vânzător de delincvenți locali.³⁹ Acesta cunoștea foarte bine periferiile orașului Târgoviște. La 30 mai 1921 a fost numit în funcția de sub-comisar clasa a III-a⁴⁰, iar la 21 iunie 1927 în cea de sub-comisar clasa a II-a.⁴¹ A lucrat la circa 5 periferie din cadrul Poliției orașului Târgoviște, unde, datorită relațiilor sale din această zonă, l-au dus în cele din urmă la o stare de epuizare, fiind dat afară din Poliție pentru mită în anul 1929.⁴² Acesta devenise foarte violent fiind acuzat chiar de lovirea superiorilor.

De asemenea, nu putem omite activitatea comisarului Smadu Dumitru care a activat în funcția de comisar în orașul Târgoviște între anii 1933-1934. Acesta a făcut parte din cadrul biroului Poliției administrative distingându-se prin acțiunile sale de descoperire a infractorilor de drept comun. Un episod reprezentativ a fost acela din noaptea de 15 iulie 1934, atunci când Smadu Dumitru, împreună cu o patrulă de noapte, a reușit în urma unei supravegheri de o săptămână să prindă o bandă de spărgători de locuințe. Aceștia speriaseră cetățenii din centrul orașului prin numărul mare de spargerii. El a fost decorat și recompensat de municipalitate, întrucât hoșii spărseseră anterior case ale unor persoane importante din județ iar bunurile lor au fost recuperate.⁴³

Dacă Smadu Dumitru se orientase către anihilarea spărgătorilor, comisarul Șerbănescu Ion (comisar la Poliția judiciară Târgoviște între anii 1934-1935) devine pionier în ceea ce privește depistarea traficului de substanțe stupefiante. Această problemă era nouă în România și venise pe filieră engleză. În principiu produsele pe bază de opiu erau căutate, împreună cu medicamente cu efecte asemănătoare drogurilor, principala cale de pătrundere a acestora în orașul Târgoviște, fiind bineînțeles aceea dinspre București. Prin operațiuni de supraveghere, dar și prin controale stricte, comisarul Șerbănescu a reușit să prindă în decurs de 12 luni, 3 traficanți cu greutate din județ,⁴⁴ drept care, acesta poate fi considerat unul dintre cele mai colorate personaje din istoria Poliției Târgoviștene, deoarece el nu a urmărit numai spărgătorii de case, hoșii sau

criminalii, ci și traficanții de droguri ce veniseră odată cu afaceriștii englezi în Dâmbovița.

În anul 1936 comisarul de Poliție judiciară Mutiu Ilie devine unul dintre cei mai înverșunați inamici ai traficului ilegal de orice natură. Un aspect important al activității acestui comisar a fost controlul strict impus asupra prostituatelor din județ. Existaseră plângeri prealabile din partea societății religioase dâmbovițene cu privire la pericolul sanitar reprezentat de activitatea acestor femei. Mutiu Ilie a întreprins acțiuni de control la periferia orașului Târgoviște, reușind să impună un control strict al regimului prostituatelor.⁴⁵

Una dintre cele mai mari probleme cu care se confrunta orașul Târgoviște era prostituția. Cartierele mărginașe orașului erau ticsite de cuiburi de prostituate. Poliția cunoștea acest fenomen și încerca să combată acest aspect prin toate mijloacele mai ales că multe

dintre prostituate erau minore. Astfel Mutiu Ilie care se ocupa de prostituție încerca mai ales rezolvarea problemei bolilor cu transmitere sexuală ce se răspândiseră foarte mult în județ.

În anul 1937 regăsim în județul Dâmbovița activitatea comisarilor de Poliție Nicolae Teodorescu, în cadrul Poliției orașului Pucioasa (1937-1942), iar la Târgoviște, Dumitru Vrabie, care împreună cu colegii săi de la Poliția judiciară și a siguranței generale, Tudor Stelian, Elisevici Gheorghe și Mihailov Gheorghe, crease o echipă redutabilă de luptă împotriva infractorilor de pe raza județului Dâmbovița.

În general, acestea au fost nume rezonante din cadrul Poliției dâmbovițene în perioada interbelică, care au imprimat instituției de ordine, profesionalism și seriozitate, în ciuda tuturor lipsurilor materiale.

Comisar Tudorache Tudor

Comisar Safta Constantin

Comisar Munteanu Gavrilă

Comisar Comșa Gheorghe

NOTE

1. A.N.I.C. – D.J.D., Fond *Poliția Orașului Târgoviște, Dosare Personale, Andrei Gheorghe*, dosar 8/1920-1944, f. 41.
2. *Ibidem, Dosare Personale, Munteanu Gavrilă, vol. 1*, dosar 328/1921-1948, f. 380.
3. *Ibidem, Dosare Personale, Andrei Gheorghe*, dosar 8/1920-1944, f. 45.
4. *Ibidem, Dosare personale, Safta Constantin*, dosar 436/1919-1941, f. 256-257.
5. *Ibidem*, f. 36.
6. *Ibidem*, f. 45.
7. *Ibidem*, f. 110.
8. *Ibidem*, f. 95.
9. *Ibidem*, f. 107.
10. *Ibidem*, f. 134.
11. *Ibidem*, f. 138.
12. *Ibidem*, f. 141.
13. *Ibidem*, f. 145.
14. *Ibidem*, f. 147.
15. *Ibidem, Dosare Personale, Tudorache Tudor, vol. 1*, dosar 502/1915-1935, f. 113-114.
16. *Ibidem*, f. 380.
17. *Ibidem, Dosare Personale, Tudorache Tudor, vol. 2*, dosar 503/1915-1935, f. 90.
18. *Ibidem, Dosare Personale, Tudorache Tudor, vol. 1*, dosar 502/1915-1935, f. 224.
19. *Ibidem*, f. 27.
20. *Ibidem*, f. 30.
21. *Ibidem*, f. 31.
22. *Ibidem*, f. 36.
23. *Ibidem, Dosare Personale, Badea Dumitru*, dosar 37/1920/1929, f. 3.
24. *Ibidem*, f. 36.
25. *Ibidem*, f. 44.
26. *Ibidem*, f. 50.
27. *Ibidem*, f. 54.
28. *Ibidem*, f. 76.
29. *Ibidem*, f. 82.
30. *Ibidem, Dosare Personale, Munteanu Gavrilă, vol. 1*, dosar 328/1921-1948, f. 4.
31. *Ibidem*, f.42v.
32. *Ibidem*, f. 6.
33. *Ibidem*, f. 8.
34. *Ibidem*, f. 11.
35. *Ibidem*, f. 15.
36. *Ibidem*, f. 379.
37. *Ibidem*, f. 16.
38. *Ibidem*, f. 103v.
39. *Ibidem, dosare personale, Andrei Gheorghe*, dosar 8, f. 10.
40. *Ibidem, dosare personale, Alexandru Grigore*, dosar 5, f. 8.
41. *Ibidem*, f. 10.
42. *Ibidem*, f. 12.
43. *Ibidem*, f. 15.
44. *Ibidem*, f. 18.
45. *Ibidem*, f. 21.

Prof. dr. Cornel Mărculescu
Școala Gimnazială „Dora Dalles” Bucșani

REMEMBER

VASILE FLORESCU.

Despre geneza și evoluția retoricii

Filosoful, esteticianul, filologul, istoricul culturii, se naște pe 4 aprilie 1915 în satul Manga, comuna Voinești, județul Dâmbovița și încetează din viață la București în 14 aprilie 1982.

Studii liceale la „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște, absolvite în anul 1936. După terminarea Facultății de Litere și Filosofie a Universității din București (1940), profesor suplinitor la liceele „Petru și Pavel” (Ploiești), „Ienăchiță Văcărescu” (Târgoviște), „Aurel Vlaicu”, „Mihai Viteazul”, „Gheorghe Lazăr” (București) și la școli elementare de la periferia Capitalei. Mai studiază la Școala Normală Superioară (1942) și la Institutul Francez de Studii Înalte. Își formează temeinice cunoștințe de lingvistică, estetică, teoria literaturii, teoria culturii, istorie, logică, filozofie. Poliglot, cunoaște latina, greaca, franceza, germana, italiana.

Debut publicistic în revista „Cadran”. Mai publică la: „Comentar”, „Universul literar”, „Luceafărul”, „Gazeta literară”, „Viața românească”, „Revista de filozofie” precum și la „Philosophy and Rhetoric”, Pennsylvania (SUA), „Il Verri”, Milano (Italia). În 1968 îi apare primul volum *Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și a teoriei literaturii* urmat de *Retorica și neoretorica. Geneză. Evoluție. Perspective*. Publică și în străinătate: *La rivoluzione della retorica nella filosofia contemporanea; Rhetoric and its Rehabilitation in Contemporary Philosophy; La retorica nel suo sviluppo storico*. Apreciat elogios de specialiștii români (Tudor Vianu, Al. A. Philippide, Dan Simonescu, Dan Zamfirescu) sau

străini (Vittore Branco, Emilio Mattiali, Georgia Riccioli, James J. Murphy). Membru al Academiei de Științe Sociale din Bologna, membru al Societății Internaționale de Istoria Retoricii, corespondent al Societății Americane de Retorică, membru al Uniunii Scriitorilor din România. Au rămas în manuscris eseurile: *Poetica, geneză și evoluție; Criticologia, bazele ei filosofice și istoricești*. Despre acestea el afirmă că: „Dacă am să mai trăiesc am să termin o «Cronologie» și o «Poetică». Dacă am să mai trăiesc”. (Cf. Romulus Balaban. „Vasile Florescu — Retorica, un mare aliat al moralei și al națiunii”. În: „Români celebri”, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979, p. 138). În ultimii ani ai vieții donează cea mai mare parte a bibliotecii sale, cu unele lucrări unicate în țară, Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” din Târgoviște și Muzeului Județean Dâmbovița.

Într-una din scrisori, destinată prof. dr. Victor Petrescu, din 15 noiembrie 1981, face referiri la tinerețea sa petrecută la Târgoviște, plină de lipsuri materiale: „Aș mai putea adăuga următoarele: m-am deșteptat greu, căci am răbdat mereu de foame pe la gazdele mizere din Târgoviște, cu câte cinci și chiar șase colegi de cameră, fără foc, fără baie. Câteodată ne îngheța apa în ulciorul din cameră de frig!”.

Marginalizat, deși ajunsese o personalitate pe plan mondial, își exprimă sintetic amărăciunea: „Așa se explică de ce sunt atât de sărac și azi, de ce standardul meu de viață este atât de scăzut. Mi s-a propus să rămân în America sau în Franța, dar am refuzat. Poate că nu m-aș fi îmbolnăvit atât de grav și aș fi lucrat mai mult și mai bine,

dar pentru un biet profesor de școală elementară de țigani de la periferiile Andronache și Voluntari, am făcut destul de mult”.

Continuă în același ton sarcastic, fiind conștient de valoarea sa: „Așadar, bietul profesor de școală elementară, dâmbovițean, este tradus de două ori în Italia, o dată în America, apoi în Japonia, Franța și Anglia! Dacă și rușii o vor cumpăra voi fi cel mai tradus autor român de azi, la egalitate cu Iorga!!! Să nu credeți că e vorba de infatuare... un simplu noroc și atâta tot!”

Scrisul său, care propune dezbatere problematice, dorea reabilitarea retoricii, înțeleasă nu atât ca o disciplină literară, cât ca un complex de tehnici argumentative. El sincronizează cercetările românești originale cu cercetările mondiale din domeniu, aducându-i noi contribuții. În „Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și teoriei literaturii”, urmărește acest concept din Antichitatea greacă și latină până în Evul Mediu și epoca modernă. Permanent făcea relația cu mediul cultural, dar și cu ideologia epocii respective.

Afirma că „multă vreme **cultura** a însemnat **cultura literară**. Urmărirea procesului de separare a literaturii de filozofie și știință, proces legat de apariție conceptului modern de **artă**, este obligatorie pentru cercetarea noastră”. (cf. Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și teoriei literaturii. București, Editura Științifică, 1968, p. 10) Aceasta pentru a nu se mai face confuzii între cultură și literatură.

În ceea ce privește retorica, originile ei, părerea sa pentru început era că: „ O disciplină nu se poate naște într-un anumit loc, la o dată anume și datorită unei-cauze unice”, de aceea constituirea ca disciplină a retoricii „coincide cu perioade caracterizate de modificarea structurală a societății cauzată de prăbușirea aristocrației gentilice”. Studiul sistematic îi provoacă o mare revelație: „Am descoperit grație lui Aristotel și lui Cicero, că retorica e altceva decât se considera curent. De unde vroiam s-o atac, am ajuns la concluzie că e o disciplină nedreptățită”. (Romulus, Balaban, Op. cit., p. 154-156)

Concluziona că atâta vreme cât „omul va fi om, adevărații poli ai gândirii sale vor fi ceea ce filozofii numesc **adevăruri eterne și adevăruri istorice**. Ca atare, teoria argumentației, pe care a organizat-o tocmai în epoca în care s-au format primele idealuri umaniste, trebuie să se bucure de atenția cuvenită și să fie apărată de cei care

ar putea să o compromită încă o dată și cu urmări mult mai grele azi decât în trecut” („Retorica și neoretorica. Geneză. Evoluție. Perspective. București, Editura Academiei, 1973, p. 227).

Urmărirea unui concept de la originea, dezvoltarea și apoi prăbușirea lui, legătura intrinsecă dintre retorică și umanism, transformarea retoricii dintr-o disciplină filosofică într-una literară, sunt cele mai notabile dintre contribuțiile sale.

Scrieri:

Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și teoriei literaturii. București, Editura Științifică, 1968; *Retorica și reabilitarea ei în filosofia contemporană.* București, Editura Academiei, 1969; *La rivoluzione della retorica nella filosofia contemporanea.* Milano, Feltrinelli, 1970; *Rhetoric and its Relabilitation in Contemporary Philosophy.* The Pennsylvania State University Press, 1970; *La retorica nel suo sviluppo storico.* Bologna, Il, Milano, 1971; *Retorica și neoretorica. Geneză. Evoluție. Perspective.* București, Editura Academiei, 1973 (Tradusă în Japonia, 1979); *La Rhetorique et la neorhetorique.* Geneva. Ediția II-a. București-Paris, 1982.

Referințe:

Liceul „Ienăchiță Văcărescu”: monografie 1874-1974. Târgoviște, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1974, p. 114; Balaban, Romulus. *Vasile Florescu. Retorica un mare aliat al moralei și al rațiunii. Români celebri.* Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979, p. 138-168; *Florescu, Vasile – In memoriam.* Pliant editat de Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1991, 8 p.; Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor români.* Vol. II: D-L. București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 285-286; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 95-97; Petraș, Irina. *Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat 1950-2000.* Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001, p. 296; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. II, E-K. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 172; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 94-95; Petrescu, Victor. *Pagini de istorie literară.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 153-164; Petrescu, Victor. *Crochiuri literare. Scriitori și publiciști dâmbovițeni (1900-1944).* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 48-51.

Conf. univ. dr. Victor Petrescu

TABLETA DE SCRITOR

GEORGE PĂUN

(11.04.1921, Alba Iulia – 28.07.2012, București)

Poetul, publicistul se naște pe 11 aprilie 1921 la Alba Iulia. Mama sa se trăgea din satul dâmbovițean Viforâta (comuna Aninoasa), la casa părintească petrecând și poetul deseori. Absolvă în vechea Cetate de Scaun a Târgoviștei Liceul Comercial. Participă la a doua conflagrație mondială ca tanchist. Publică versuri printre altele și în revistele târgoviștene: „Ancheta”, „Graiul Dâmboviței”, „Târgoviștea”. Între 1965 – 1982 a fost secretarul Cenaclului Literar „Mihai Sebastian” din București, președinta de onoare fiind Agatha Grigorescu-Bacovia. Participă în 19 octombrie 1969 la prima ediție a Festivalului de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” de la Văcărești și Târgoviște, alături de Mihai Beniuc, Alexandru Piru, Augustin Z. N. Pop, Ion Bănuță, Barăuțiu, T. Arghezi, Ion Horea, pentru a enumera doar câțiva dintre cei care au onorat demersul făcut de autoritățile culturale de atunci. Cu acest prilej a fost inaugurată și o bibliotecă de poezie românească. A fost prezent și la ediția din 1972, ce a avut loc la Târgoviște și Răcari (sat Ghergani), unde s-a evocat personalitatea scriitorului Ion Ghica (de la a cărui moarte se împlineau 75 de ani). Se stinge din viață la 28 iulie 2012, în București.

Autor al volumelor de versuri „*Neliniște cântată*” (1940) și „*Elegii eroice*” (1974). Ele au fost reunite selectiv în „*Întoarcerea cântecelor*” (2010), adăugându-se și alte versuri apărute în presa vremii. Poeziile grupate în „*Triptic lângă ruinele Târgoviștei*” sunt închinare orașului adolescenței sale, încărcat de istorie, unde „*La ceas sfințit îmi întâlnesc strămoșii*”.

Triptic lângă ruinele Târgoviștei

Ceas de taină

În ceas de taină umbre-mbracă târgul,
Amintitor foșnesc în seară fagi bătrâni,
La fel ca-n vremea albelor Domnițe,
Aceleași stele-și spală sânii în fântâni.

Pe-aproape, tot ca-n veacuri, lalomița
Își mână turma apelor domoale,
Și încă-așteaptă ca-ntr-un miez de noapte,
Din volburi de istorii să se scoale,

Vitejii voievozi și Curtea-ntreagă,
Înălții sfetnici, Doamnele suave,
Înveșmântați în patrafire-albastre,
Cum i-am desprins din pagini de hrisoave.

Din roase ziduri se-nfioară iarăși
Străvechi legende-n noapțile prea lungi,
Sărmanul timp, n-a dovedit prin ani,
Să macine splendorile de-atunci.

Filă de cronică

Meterhaneaua nu mai cântă-n turnul
Domnesc Chindia... Cine s-o asculte?
Nici străji în zale nu pândesc la porți,
Cum au făcut în nopțile demulte.

Domnița nu mai coase în gherghefuri
Aprinse spaime și-așteptări mâhnite;
Dorm Basarabii-n cripte, sub bazalt,
Cu armele alături, ostenite.

Hrisoavele străvechi păstrează încă
Bogat trecut de gloriei și jertfire,
Dibace mâini au adunat în pagini
Balade petrecute-n nemurire.

La ceas sfințit îmi întâlnesc strămoșii
În umbra grea din ziduri de cetate;
Pe-aci trecură-n rânduri dese, oști
Cu flamurile-n luptă sfârtecate.

Invocație

Aud un bucium fremătând prin vremi,
Genunchii-mi plec pe lespezile roase,
Oprește-te, Istorie, o clipă!
Dezgropă-mi din trecut sfințite oase.

Dă-mi glorie străbună, aripi mari,
Să zbor prin secolii de acum-nainte,
Și glas de clopot cântecului dă-mi
Cu bronzul lui, să-mi fac la vers veșminte.

Legende, alte se-implinesc în țară,
Aceeși țară-a noastră din demulturi,
În suflete ne ard aceleași flăcări
Și în priviri aceiași ochi de vulturi.

Sunt inimile, tot ca pâinea, calde,
Iar brațul ne-nfricat și astăzi este.
Ca legământ c-așa va fi în veci,
Smerit sărut ruinurile-aceste.

În pace doarmă sub bazalt strămoșii.
Noi îi păstrăm în amintiri și cărți.
Numele țării mândru, scump și sfânt,
De-a pururi va rămâne-nscris pe hărți.

(Din vol. „Întoarcerea cântecelor.
Poezii”. București, Editura Paco, 2010)

Principala bibliotecă publică a județului, pune la dispoziția utilizatorilor un fond de aproximativ 330.000 documente: cărți, periodice, materiale audio-video și non-publicații. Instituția servește interesele de informare, studiu, lectură, educație și recreere ale utilizatorilor din municipiul Târgoviște și întreg județul Dâmbovița, asigurând accesul nediscriminatoriu la propriile fonduri.

SERVICIILE

- Serviciul relații cu publicul, animație culturală și informare bibliografică
- Compartiment Dezvoltare, evidență, prelucrarea colecțiilor
- Compartiment Coordonare metodică și formare
- Compartiment IT
- Compartiment financiar-contabil
- Compartiment resurse umane și juridic

Secția de Împrumut pentru Adulți „Mircea Horia Simionescu”

– Pune la dispoziția utilizatorilor un fond documentar cu caracter enciclopedic;

- Permite accesul liber la raft;
- Practică împrumutul la domiciliu;
- Organizează rafturi tematice de recomandare și prezentare a ultimelor noutăți intrate în colecțiile bibliotecii.

E-mail: imprumutadultisectie@yahoo.com

Secția Periodice-Legislație / Informare bibliografică „Elena Văcărescu”

– Pune la dispoziția utilizatorilor un fond de volume cuprinzând periodice românești și străine din anul 1965 până în prezent. Oferă:

- colecțiile complete ale mai multor publicații periodice;
- consultarea ziarelor și revistelor în sală de lectură cu 16 locuri;
- acces la baza de date de legislație Lex Navigator;
- consultarea Monitorului Oficial on-line, a colecției de legi, anuarelor bibliografice și statistice;
- imprimarea documentelor legislative.

E-mail: sectiaperiodice@yahoo.com

Secția Colecții Speciale „Constantin Cantacuzino”

– Pune la dispoziția utilizatorilor un bogat fond de documente vechi, rare, bibliofile.

– Fondul secției este compus din: carte veche românească și străină; carte cu însemnări manuscrise; fondul scriitorilor dâmbovițeni; colecția de manuscrise literare românești; ediții bibliofile românești și străine; ex-librisuri; colecția de cartofilie; microfilme (ale revistelor și ziarelor apărute de-a lungul anilor în limitele geografice ale județului Dâmbovița);

– Condiții de studiu în sală special amenajată cu 10 locuri, dotată cu aparat pentru studierea microfilmelor.

E-mail: colectiispeciale@yahoo.com

Secția Multimedia-Internet „Nicolae Grigorescu”

– Pune la dispoziția utilizatorilor un fond de carte din domeniul artelor, precum și documente multimedia (CD-uri, DVD-uri, discuri, casete audio și cărți Daisy pentru persoanele cu deficiențe de vedere);

– Oferă:

- acces gratuit la Internet pe 10 stații de lucru;
- vizionări de filme artistice, documentare, desene animate pe 4 stații de lucru;
- redactare, imprimare și scanare de documente;
- acces la soft-uri educative și cursuri de învățare a limbilor străine.

E-mail: sectia_de_arta@yahoo.com

Centrul de informare comunitară și europeană – Europe Direct Târgoviște

– acces la informații, consultanță privind legislația, politicile, programele de finanțare ale UE la sediu și prin intermediul site-ului www.edtargoviste.ro;

– posibilitatea cetățenilor de a comunica instituțiilor U.E. reacțiile lor sub forma unor întrebări, opinii și sugestii;

- calculatoare cu acces gratuit la Internet;
- acces liber la publicații gratuite;
- informații OSIM;
- informații culturale;

Contact: Telefon: 0345100581;

Fax: 0345100582;

E-mail: office@edtargoviste.ro

www.edtargoviste.ro

Secția Carte Tehnico-Științifică „Nicolae Ciorănescu”

– Pune la dispoziția utilizatorilor un fond de carte din domeniile: informatică, inginerie, medicină, construcții, industrii, agricultură, știință, economie;

- Permite accesul liber la raft;
- Practică împrumutul la domiciliu.

E-mail: sectiatehnica@yahoo.com

Secția Carte în Limbi Străine

– Pune la dispoziția utilizatorilor un fond documentar în limbile: franceză, engleză, spaniolă, italiană, bulgară, rusă, germană, din toate domeniile cunoașterii;

- Practică împrumutul la domiciliu.

Filiala pentru Copii

„Ioan Alexandru Brătescu-Voinaști”
(Str. Calea Domnească, Nr. 8)

– Pune la dispoziția utilizatorilor un fond de carte adecvat publicului tânăr.

- Acces gratuit la Internet pe 4 stații de lucru;
- Împrumut la domiciliu;
- Vizionări de filme și desene animate.

E-mail: sectiapentrucopii@yahoo.com

Sala de Lectură „Grigore Alexandrescu”

– Pune la dispoziția utilizatorilor un bogat fond enciclopedic de documente.

– Oferă:

- condiții de studiu în sală specială, cu 35 de locuri;
- posibilitatea de a fotocopia din documentele consultate impuse de regulament.

E-mail: lecturabjdb@yahoo.com

Periodic, biblioteca organizează, la sediile proprii sau ale partenerilor, programe culturale, de informare sau de recreere destinate tuturor categoriilor de vârstă.

ZIUA CULTURII NAȚIONALE

(15 ianuarie 2015)

Consiliul Județean Dâmbovița
Primăria Municipiului Târgoviște
Garnizoana Târgoviște

Arhiepiscopia Târgoviștei
Universitatea „Valahia” Târgoviște
Societatea Scriitorilor Târgovișteni

Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” Dâmbovița
Centrul Județean de Cultură Dâmbovița

ZIUA CULTURII NAȚIONALE

DIN PROGRAM:

☞ „Eminescu și poezia de azi”

Conferință susținută de conf. univ. dr. Daniel Cristea-Enache,
Facultatea de Litere, Universitatea din București

☞ Lansare de carte

„Alexandru C. Vissarion – un cercetător puțin
cunoscut în domeniul astronauticii naționale”

Autor: Ioan N. Radu

Prezintă: prof. univ. dr. Petre Gheorghe Bârlea

☞ Lansarea celui mai recent număr al revistei „*Litere*”,
dedicat operei eminesciene

☞ Moment artistic

Susținut de elevii Școlii Populare de Arte „Octav Enigărescu”

Sediul Bibliotecii Județene Dâmbovița
Str. Stelea, Nr. 2
15 ianuarie 2015
Ora 10³⁰

ZIUA BIBLIOTECARULUI DIN ROMÂNIA ȘI ZIUA MONDIALĂ A CĂRȚII

(23 aprilie 2015)

